Politika'da eğitim * öğretmen

SORUŞTURMA

Yeni ders kitapları nasıl hazırlanmalıdır?..

Mahmut Makal: Uzmanların hazırladığı, uzmanların incelediği bilimsel ve çağdaş içerikli kitaplara gereksinim var

★ «EĞİTİM BAKANLIĞI, DERS KİTAPLARINI UZMAN KİŞİLERE YA DA UZMAN GRUPLARA YAZDIRIR. BUNUN YÖNETMELİĞİ VARDIR. BU İŞ YARIŞMA AÇILARAK DA YAPTIRILABİLİR. HER İKİ DURUMDA DA KİTAPLARIN KABULÜ, O DERSLE İLGİLİ İKİ BİLİM ADAMI, BİR ÖĞRETMEN UZMANI, BİR DİL VE ÜSLUP UZMANI TARAFINDAN İNCELENİP SEÇİLMESİNE BAĞLIDIR.»

Bilindiği gibi, okul kitapları, bir sınıfın bir dersi için esas olarak kabul edilen kitaplardır. «Ders kitabı» ya da «Okul kitabı» olarak anılırlar. O kulda öğrencilere kesinlikle öğretilmesi gereken konular olduğu düşünüldüğünden, bu konuların okullarda belli yaşlarda ve belli sınıflarda okuyacak çocuklara göre düzenlenip kitap halinde basılması öteden beri eğitkenlerce konu edinilmiştir. İlk ders kitabını Komenyüs «Comenius - 1592 - 1671) yazmıştır. Bu kitabın adı: «Orbis Pictus»tur. O gündür bugündür çok okul kitabı yazılmıştır. Bu kitaplar, devirlerin ve de ulusların eğitim - öğretimden ne anladıklarına, çocuklarına ne vermek istediklerine ve yaşam anlayışlarına göre özellikler taşırlar.

Eski okul kitaplarının genel özellikleri şöyleydi:

Eski okul çocuğu geliştir mede kitaptan başka araca başvurmazdı. Bu yüzden, eski eğitimciler, kitapla verilecek çok bilgiyle çocuğun yaşama daha iyi hazırlanacağını düşünerek, akla gelen herşeyi o kul kitaplarına doldurmuşlar dır. Çocuğun bunu anlayıp anlamayacağını, sevip sevemeyeceğini düşünmemişlerdir. Bu kitaplar, çocuğun yaşam boyu karşılaşmayacağı bilgileri de içine aldığından boşuna bir yorgunluk ve karışıklık yaratıyor, asıl önemli konular da bu karışıklıkta değerini yitiriyordu. Ayrıca, çocuğu etkin yapacak bir yöntemle yazılmadıklarından, öğrencilerin tüm işi ders kitabını ezberlemekten öte gidemiyordu. Öteyandan, konular bol resim ve grafiklerle canladırılamıyordu.

Anlayışlar değiştikçe okul kitaplarının çocuğa göreliği ve az kusurlu oluşu sağlanmaya başlamıştır. Günümüzde ders kitabı öğrencinin yararlanacağı önemli bir araçtır. Öğrencinin kendi kendine hazırlayacağı bir görevi konuların başında ve sonunda verme lidir. Sözgelimi, coğrafya kitabında, şu madde üzerine yapılan grafikleri incele, verilen sayılara göre bir grafik çiz, haritadan nehirlerin uzunluğunu ölç; bunları grafik le göster gibi. Öğrencilerin yaşam içinde karşılaşamayacağı, kendine yararlı olmayacak bilgiler kitaplarda yer almamalı. Bu da çocuğun çevresi gözönünde tutulmakla sağlanır. Öğrencinin deyimini (ifadesini) geliştirici nitelikte yazılmalıdır. Konular çocuğun sevgisine, anlayışına uygun olmalı ve bol resimle, grafikle canlandırılmalıdır. Öğrencilere yardımcı kaynaklar vermeli, bunları nereden bulabileceğini göstermelidir. Kitabın düzenlenisi iyi, kağıdı ve baskısı iyi olmalı. Satır aralıkları, harf büyüklükleri iyi ayarlanmalıdır.

HEP GERİYE GİDİLDİ

Böyle kitapları çocukları düşün meden «kârdan zarar etmekten» korkan, özel kesimin üret mesi zor bir iştir. Bu nedenle, yukarıda sayılan nitelikleri içeren kitapları Türk çocuklarına verebilmek ereğiyle işi 1933'te devlet üstlenmiştir. Bu aynı zamanda ucuz kitap üretme anlamına geliyordu. Parababaları cici demokrasinin gelişinden yararlanarak baskılarını artırdılar ve çocukların sırtından semirme yollarını 1949'da açtılar. Yani o tarihte, «çok kitap» uygulaması başladı. Artık içerik, baskı, anlatım geriye, fiyatlar ileriye gidiyordu okul kitaplarında. Bu uygulama yirmibeş yıl sürdü, 1973'e kadar... Bir çok yayıncı zengin oldu. Bırak çocuğa göreliği, bırak güzel Türkçeyi, şöyle normal dille yazılmış kitaplara özlem çek meye başladı milletin çocukları. 1973'de tek kitap uygulamasına geçildi. Ama bu, beklenen anlamda değil, bölücü, kışkırtıcı, çağdışı içerikli MC kitaplarına geçişti. Yani, daha da geriye gidişti. O yüzden, lafı da çok edildiğinden, aklı başında yazarlar bile, top lumun istediği yolda tek kitap uygulamasının bayrağını açacakları yerde, işin püf nok tasını bilmedikleri ya da unut tukları için çok kitap uygulamasına dönülmesini savundular ister istemez.

Olan oldu. Gelelim şimdiye:

Eğitim Bakanlığı, işlerinin çokluğundan mı desek yok sa konunun önemini kavrayamadığından mı desek, toplum yararına işletilecek beş ay'ı bu açıdan boş geçirdi. Gelecek beş ay da boş geçeceğe ve parababalarının «çok kitap ları» 1978-1979 öğretim yılın da da okutulacağa benzer. On dan sonra tek kitaba, güzel kitaba dönme işi çok zorlaşacaktır. Oysa, 1978 yılının başında iktidar değişikliği gerçekleşir gerçekleşmez bu konuya el atılsaydı, ülkenin çocukları yararlı bir bayram edebilirler, yeni öğretim yılı başına yeni ders kitapları yetiştirilebilirdi.

Eğitim Bakanlığı, ders kitaplarını uzman kişilere ya da uzman gruplara yazdırır. Bunun yönetmeliği vardır. Bu iş yarışma açılarak da yaptırılabilir. Her iki durumda da kitapların kabulü, o dersle ilgili iki bilim adamı, bir öğretim uzmanı, bir dil ve üslup uzmanı tarafından incelenip seçilmesine bağlıdır. Dil ve üslup, bilimsel doğruluk eğitsel değer yönünden olumlu olmaları aranır kitaplarda. Kitaplar, yayınlanmadan önce, onları kullanacak öğrenci ve öğretmenin de denetiminden geçirilmeli, tutarlılığı uygulanarak saptanmalıdır.

Ders kitapları yepyeni bir anlayışla, çağdaş bilimin verilerine uygun olarak, arı Türkçeyle yazılmalı, daha doğrusu, bu nitelikleri olmayan kitaplar kabul edilmemelidir. Ya da Türkiye'de her konunun yetişkin çağdaş kafa yapısına sahip uzmanı vardır, onlara yazdırılmalıdır. MC'nin uzmanı Mehmet Kaplan, Mübahat Kuyel vb. uzmanların karşıtı uzmanlar vardır Türkiye'de. Abdülhak Hamit'ten bu yana geçemeyen yazın (edebiyat) kitaplarına en genç ozanlardan, oykücü ve romancılardan metin seçilmelidir. Bu ülkenin yazarını bu ülkenin çocuğuna okutma yolları bir bir açılmalıdır. Tarihsel gerçekleri, felsefeyi, coğrafyayı vb. ilgili kitap larda aynı yenilikte çağdaş bakış açısıyla işlemelidir.

Bütün sorun, çağdışı MC kitaplarını okullardan hemen kaldıracağını programına aldığı halde aylardır bu konu üstüne eğilemeyen Eğitim Bakanlığının harekete geçmesindedir.

Kısaca, MC'nin ders kitaplarıyla kafaları karıştırılan öğrencilerin kafalarını bir an önce kurtarmak gerektiğine inanıyoruz...

SAYIN GÜLTEKİN GAZİOĞLU'YA BİR ÖĞRETMENDEN AÇIK MEKTUP

Abdülkadir Bulut

Sayın
Gültekin Gazioğlu
TÖB-DER Genel Başkanı

Aslında bu sayfada isterdim ki, herzaman olduğu gibi eğitim- öğretim sorunlarına ilişkin yazılara yer verelim, onlar kanalıyla öğretmen kitlesine az da olsa birşeyler iletelim. Ama olmadı bu kez. Umarım ki, hoş görülür...

Sayın Gazioğlu,

TÖB-DER gibi sayısal ağırlığı yüz binleri bulan demokratik bir kitle örgütünün iki yıldır başındasınız. Yani örgütün lokomotif görevini yapıyorsunuz. Merkez Yürütme ve Merkez Yönetim Kurullarıyla birlikte atacağınız her adım, ağzınızdan düşen her sözcük, belki kişisel anlamda ne sizi, ne de diğer kurul üyelerini bağlar. Ama örgütü bütünüyle bağladığı bir gerçektir. Kaldı ki, ben biraz yumuşak aldım, bir örgüt üyesi olarak sizi niye bağlamasın? Niye sorumluluk bilincini örgütten soyutlayalım? Örgütlü kişinin hele yönetici kişinin kişisel sorumluluğu olamaz. Bütün bunları niye söylüyorum? Hep beraber yürüdüğümüz yola dönüp bir bakalım. Çünkü önümüzdeki Temmuz ayında TÖB-DER Genel Kurul seçimleri var. Ne yaptık, nasıl yaptık -bunu sizin açınızdan söylüyorum- ne yapamadık, neden yapamadık, hele bir soralım...

SARP KAYALARDA BİR KIRLANGIÇ YUVASI

Kırlangıçlar özellikle sarp kayalara yuvalarını kurarlar. Hem de çamurdan... Yuvadaki işlevleri bitince, terkederler. Neden bu örnekle girdim yazımın bu bölümüne biliyor musunuz? Daha örgütün başına geçer geçmez, siz de buna benzer bir tavıra girdiniz. Örgütün tabanını Genel Merkez'den kopardınız. Böylece sarp kayalarda bir yuva oldu TÖB-DER. Yalnızca sizin görüşte olanlar gidebildi oraya. Onlarla günüzü gün ettiniz. Arada sırada basına demeç verdiniz. Hakkınızı yemeyelim, DEK'i topladınız, uluslararası ilişkilere önem verdiniz. Bunlar iyi, güzel, doğru şeyler. Ama bir de eğrisi var bu işlerin...

KÖRLE YATAN ŞAŞI KALKAR

Eğrisi dediğim şuydu: «Körle yatanın şaşı kalkması»... Maceracılarla, goşistlerle haşır neşir olduğunuz gecenin sabahında, hatırlarsınız, TÖB-DER Merkez Yürütme'den çıkarttığınız bir kararla, TÖB-DER İstanbul ve Adana Şubelerini kapatmışsınız. Hem de bir çırpıda. Şöyle soğan doğrar gibi. Bir şube nasıl kapatılır, ne zaman kapatılır, niçin kapatılır gibi soruları bile aklınıza düşürmeden. Celebin mal satarken «SATTIIIM» dediği gibi, siz de «KAPATTIIIM» dediniz ve kapattınız. Öğretmen kitlesi şaşmadı değil bu duruma. Şaştı, ama ne yapsın? Bir yandan MC, kıyım üstüne kıyım düzenlerken, öğrenciler öğretmenler kurşunlanırken bir yandan da şubeleri kapatılıyordu. Hiç düşündünüz mü kimlerle aynı yere birdenbire düşüverdiğinizi...

RÜZGÂR EKEN FIRTINA BİÇER

Yanılmıyorsam TÖB-DER İstanbul Şubesine 14 Eylül 1977 günü ektiğiniz rüzgâr kısa zamanda toprağın içinde filizlendi, üç kâğıtçılıkla, dört kâğıtçılıkla gelişti büyüdü. Serpildi, gelişti şubede. Eğer ektiğiniz tohum değil de, diktiğiniz bir ağaç olsaydı dallanıp budaklanacaktı. Bereket versin ki ektiğiniz tohumdu. Gün geldi rüzgâr ağardı, elinize orağı aldınız rüzgâr yerine fırtına biçtiniz. O fırtınayı görmediniz. İsteseniz görebilirdiniz, Canlarını dışarıya zorla atan çocuklar, bayan öğretmenler ve cam kırıkları arasında kalan öğretmen ayakkabıları. Ve dışarıda polislerin saldırıları... Fırtınayı estiren ise kış aylarında TÖB-DER İstanbul ve Adana şubelerinin seçilmiş yöneticilerini binbir «bahane» ile görevden alırken ektiğiniz, ve belki farkına bile varmadığınız goşizm tohumlarıydı.

Ve şimdi yüzbinlerce öğretmen ibretle ama bilenerek izliyor bu fırtınayı.

Fırtınalar durulur, yine güzel, sakin havalar gelir ve fırtınalar enkazları, ağırlığı olmayanları silip süpürürler çoğunluk.

«Kurt Başlı» armaların, öğrencilerin yakalarından çıkarılmasını isteyen öğretmen için kovuşturma açıldı

23 Nisan törenlerinde Anamur Kaymakamını «Kurt Başlı» armalarla kar~~yan Atatürk İlkokulu öğrencileri... «Kurt başları; şapkada, sol ko.. ve sol göğüs üstünde bir de kemerde görülmektedir.»

Anamur'da 23 Nisan törenleri sırasında Milli Eğitim Bakanlığı genelgesine uyarak «Kurt Başlı» armaların öğrencilerden çıkarılmasını isteyen öğretmen hakkında kovuşturma açıldığı öğrenilmiştir.

Politika, Anamur Muhabiri'nin bildirdiğine göre, Atatürk İlkokulu Müdürü Rıfat Kurtoğlu, Bakanlığın yeni genelgesini hiçe sayarak Talim Terbiye Kurulu'nun 7.3.1968 tarih ve 63 sayılı kararını geçerli saymış ve öğrencileri «Kurt Başlı» armalarla 23 Nisan törenlerine sokmuştur.

Olay çevrede tepkiyle karşılanmış, ancak ne Anamur Kaymakamı ne de Anamur İlköğretim Müdürü «Kurt Başlı» armaları taktıran okul müdürü hakında, şimdiye kadar idari bi rişlemde bulunmamışlardır.

Atatürk İlkokulu Müdürü tarafından hakkında kovuşturma açılan aynı okulun öğretmeni Yusuf Akça ise Politika muhabirine şunları söylemiştir: **«Ben görevimi yaptım. Bakanlığın genelgesine uydum. Ne var ki, bakanlık genelgesine uyduğum için hakkımda soruşturma açıldı. Asıl kovuşturma okul müdürü hakkında açılmalıdır. Çünkü bakanlık genelgesini hiçe saymıştır.»**

ERZURUM EĞİTİM ENSTİTÜSÜ'NDE GÖREVDEN ALINAN ESKİ YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLER HÂLÂ OKULU TERKETMEDİLER

Erzurum Kazım Karabekir Eğitim Enstitüsünde görevden alınan eski yönetici ve öğretmenlerin hala okulu terketmedikleri, okul lojmanlarında kalarak okul içinde «eylemleri»ni sürdürdükleri öğrenilmiştir. Politika Erzurum muhabirinin bildirdiğine göre, komando öğretmenler «DİSK'in 1 Mayıs'ta kızıl prova yaptığını, tüm milliyetçilerin bir iç savaşa hazır olmaları gerektiğini, meydanı komünistlere bırakmayacaklarını bu hükümetin gidici olduğunu» söyleyerek taraftarlarına moral vermektedirler. Okulda görevli bulunan polislerin yansız davranmadıkları, emniyet müdürü ve bazı amirlerin açıktan komando öğretmenleri destekledikleri verilen haberler arasındadır.

Öte yandan öğrenci velileri okulun bu durumundan kurtarılmasını istemişler bir öğrenci velisi şunları söylemiştir: «Çocuklarımıza hergün zorla ikişer adet «Hergün» gazetesi aldırtılıyor .Bu yetmiyormuş gibi çocuklarımızı zorla seminerlere sokarak çağdışı sözde bilgiler veriyorlar. Bütün bunlara bir son verilmesi gerekir.»

Öğretmenler için 46 yerde dinlenme kampı açılacak

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen ailelerinin yaz aylarında dinlenmelerine katkıda bulunmak amacı ile İçel'de 46 yerde kamp açacağı bildirilmiştir.

İlgililer, kamp yerlerinin saptandığını belirtmişler ve «Milli Eğitim Bakanlığı kamp yeri olarak Mersin'in 12 dağ köyünü, Erdemli'nin [illegible] sahil köyünü, Tarsus'un 5 dağ köyünü, Silifke'nin 9 sahil köyünü, Anamur ve Gülnar'ın da 5 dağ köyünü seçti» demişlerdir.

CEZA VE ÖDÜL...

AYFER SÜREN

Çocuğun herhangi bir davranışını değiştirmesi amacıyla ceza ya da ödül verilmesi belki etkili olabilir. Ancak bu etki geçicidir.

Çocuğun beğenilmeyen davranışının değiştirmesi için genellikle ceza, beğenilen davranışlarını devam ettirmesi için de genellikle ödül verilir. Gerek ceza, gerekse ödülün etkin olabilmesi için her ikisinin de çok dikkatli kullanılması gerekir.

Cezanın başarılı bir sonuca ulaşması için, çocuğun niçin cezalandırıldığını bilmesi gerekir. Çocuğa verilen ceza ile işlediği suç arasındaki ilişki ne kadar dengeli, adil ve olumlu olursa cezanın çocuk üzerindeki olumlu etkisi o kadar artar.

İşlediği suç ile kendisine verilen ceza arasındaki ilişki çocuk için çok önemlidir. Bu ilişki ne kadar tutarlı, dengeli ve olumlu olursa, çocuğun cezaya karşı tepkisi o kadar azalacak ve ceza veren istediği sonuca ulaşacaktır.

Cezaya sık sık başvurulması ve cezanın ağır olması istenilen sonucu vermek yerine, çocuğun istenilmeyen yeni davranışlar edinmesine veya istenilmeyen eski davranışını devam ettirmesine neden olacaktır. Üstelik sık sık cezaya başvurulması, çocuğun cezaya alışmasını ve önemsememesini doğurur.

Çocuğu ödüllendirmede de aynı titizliği göstermeli, olumlu davranışları karşısında maddi ve manevi ödüller verilmelidir. Bu noktada şunu unutmamak gerekir ki, manevi ödül (örneğin bir övgü sözcüğü, bir öpücük) maddi bir ödülden daha değerlidir.

Ödül çocuğun olumlu davranışlarını teşvik için bir araç olarak kullanılmalı, asla amaç olmasına izin verilmemelidir. Çocuk olumlu davranışını ödül verildiği için tekrar etmemeli, o davranışının olumlu luğuna inandığı için tekrarlamalıdır

Ceza iyi kullanılmadığında çocuğun sinmesine, korkmasına veya cezaya karşı aşırı derecede aldırmaz olmasına neden olur. Buna karşılık ödül de iyi kullanılmadığında çocuğun şımarmasına veya ödüllen dirilmediği konularda kendisini yetersiz hissetmesine neden olur ki, tüm bunlar çocuğun kişiliğinde yansır ve onun kişiliğinin oluşmasında olumsuz izler bırakır.

DERS YILI BİTERKEN YİNE O SON

HASAN KIYAFET

«Bir ülkenin ekonomisi neyse, eğitimi de odur.» diyen anlayış, hiçbir sorunun ekonomik yapıdan soyutlanamayacağını açıkca ortaya koymaktadır...

Ders yılı sonu gelirken, yurdumuzda okulların görünümü ekonomik baştankaralığına denk bir çıkmaz içinde. Eğitimimizin temel felsefeden yoksunluğu, her durumda kendini belli etmekte. Yıllardır eğitime fantazi bir yatırım alanı gözüyle bakan çarpık anlayış, **«Biz size demedik mi»** kurnazlığıyla çırpınışımıza bıyıkaltı gülmekte...

Sermayenin kendi İççelişkisi gereği verdiği yarımyamalak **«eğitim değilde öğretim»**, biraz da biz öğretmenlerin yardımıyla yine bizim ayağımıza dolaşmakta. Demek yerindeyse kendi kuşağımızla kendimiz boğulmaktayız...

Emperyalistlerin okul yerine, cezaevi açtığını herkes bilir. Öğretmen yerine, tahsildar doktor yerine jandarma, gönderdiğini yine herkes bilir. Kısacası emekçilerin okuyup adam olmalarını istemezler. Okuyan kişinin aydınlanacağını iyi bildiklerine, okumaya ve aydınlığa düşmandırlar...

Sınıf geçmek, okul bitirmek yalnız aydınlanmak açısından değil, başarıyı tatma açısından da önemlidir. Kişinin kendine güvenmesi, başarıyı tatmasıyla ilgilidir. **«liderleri başarının beslediği» gibi, kişinin kendine güvenini de** başarısı sağlar. Emperyalistler, emekçilerin başarı tadı tatmasını hiç istemezler. Başarının kamçılayacağı kendine güvenin, yarın kendilerine neye malolacağını iyi bilirler. Bu bakımdan, Üniversite önlerinde başarısız damgasını yemiş, başları öne düşük gençlik, onların arayıp bulamadığı bir sondur. Dahası bu sonu özellikle yaratırlar...

Kimi işyerlerinde, sendikasız işçiye sendikalıdan daha çok para veren patron ne yaptığını bilmektedir. Yine kimi işyerlerinde, greve çıkacak işçiye daha greve çıkmadan haklarını veren parababası, yaptığının bilincindedir.

Şimdi, **«Ders Yılı Sonunun»** tüm bunlarla ne ilgisi var, biçiminde bir soru haklı olarak akla gelebilir. Bizce ilgisi var. Ders Yılı Sonu, bir bakıma öğretmenlerin mali yıl sonudur. Kendi kendisiyle bir hesaplaşma günüdür. Öyle bir hesaplaşma ki, küçük bir kalem yanlışı toplum için çoğa malolmakta, acısı yıllarca sürmektedir...

Eğitim sistemimizdeki çarpıklık, ekonomik yapımızdan kaynaklanmakta. Bu görüşte ortağız. Düz bir mantıkla bile anlaşılacağı üzre, emperyalistlerin istediği şey bizim istemediğimizdir. Onlar, kendileri dışında tüm insanların başarısızlık damgasıyla damgalanmasını istemekteler. O halde çok öğrenciyi sınıfta bırakmak onların işine gelmekte. Okulun arka kapısından çıkmış, yarım yamalak okumuş biri, onun için ucuz iş gücüdür. Hele hele **başarısız, boynu eğik biri...**

bir ekmek bir Politika (işten de vazgeçilmez)
Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PERŞEMBE 25 MAYIS 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1781

ECEVİT DÜN BRÜKSEL'E GİTTİ

★ BAŞBAKAN ECEVİT, NEW YORK'DA YAPILACAK OLAN BM SİLAHSIZLANMA KONFERANSINDA BİR KONUŞMA YAPACAK

HABER MERKEZİ

Başbakan Bülent Ecevit dün sabah 14 günlük gezisinin ilk durağı olan Brüksel'e hareket etmiştir. Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Şükrü Elekdağ ve diğer yetkililerin yeraldığı Ecevit başkanlığındaki heyetin Brüksel'deki temasları beş gün sürecektir.

Ecevit, önce İstanbul Yeşilköy Havalimanı'na uğramış, Suadiye'ye giderek annesi Nazlı Ecevit'i ziyaret etmiştir.

Ecevit, Yeşilköy Havalimanı'nda verdiği demeçte Brüksel'de davetlisi olduğu uluslararası bir basın kuruluşunun toplantısında konuşma yapacağını söylemiş, **«Bu vesile ile aramızda bazı sorunlar bulunan AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu) yetkilileri ile görüşme olanağı bulabileceğiz. Aynı zamanda Brüksel'deki NATO yetkilileriyle görüşeceğiz. Ayrıca Belçika Başbakanı ve Dışişleri Bakanı ile de görüşeceğiz. Bunu dışında Türk işçileriyle bi, toplantı yapacağım ve uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu yetkilileriyle görüşeceğiz»** demiştir.

Başbakan Bülent Ecevit, daha sonra NATO Zirve Toplantısına katılmak üzere Washington'a gideceğini, bu arada New York'ta yapılacak BM Silahsızlanma Konferansında bir konuşma yapacağını bildirmiş. **«Birkaç görev biraraya geldiği için biraz uzunca bir gezi olacak fakat Türkiye'de birçok sorun-**

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

ATAŞ sorunu açıklığa kavuşturulamadı

Baykal, ABD Elçisinin görüşme isteğini reddetti

★ ENERJİ BAKANLIĞI YETKİLİLERİ BP ve MOBİL'İN İHBAR SÜRESİNİN BİTİMİNE 5 GÜN KALA PETROL GETİRMELERİNİN ATAŞ'IN KAMULAŞTIRILMASINI ENGELLEMEYECEĞİ GÖRÜŞÜNDE

★ İTO, PETROL ŞİRKETLERİNDEKİ DEVLETLEŞTİRMEYE KARŞI ÇIKTI

ANKARA (İSTA)

ATAŞ Rafinerisinin 28 Mayısta kamulaştırılması ile ilgili sorunun açıklığa kavuşmadığı, Bakanlıkla ATAŞ'ın hissedarı yabancı petrol şirketleri arasında yoğun görüşmeler yapıldığı, bu arada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal'ın ABD Büyükelçisinin ATAŞ konusundaki görüşme isteğini reddettiği öğrenilmiştir.

ATAŞ'ın kamulaştırılması için hükümet tarafından yabancı petrol şirketlerine tanınan 90 günlük sürenin bitibine 5 gün kala gerekli pet rol ithalatını yapıp kapasiteyi artıran yabancı şirketlerin bu tutumunu «iyi niyetli» olarak görmeyen Enerji Bakanlığı yetkilileri, petrol üretiminin tam kapasiteye çıkarılmasının süre kesimi için yeterli olmayacağı görüşünde olduklarını belirtmektedirler. Bakanlığın ATAŞ'ın kamulaştırılması konusundaki kararlı tumuna karşın sorunun daha çok bir hükümet sorunu haline geldiği kaydedilmektedir. İSTA Ajansı muhabirlerinin öğrendiğine göre Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Baykal, yabancı petrol şirketlerinin çeşitli şekillerde kendisi ile görüşme yapma önerilerini cevaplandırmamıştır. Bakan, şirketleri kabul edebilmek için «öncelikle onların verdikleri taahhüdü yerine getirmeleri gerekir» görüşündedir. Enerji Bakanının kendilerini kabul et memesi nedeniyle uluslararası petrol şirketlerinin diğer Bakanların aracı olmaları için girişimlere başlamışlardır. Bu arada ABD Büyükelçisinin Maliye ve Dışişleri Bakanları ile ATAŞ konusunu görüştüğü belirtilmektedir.

ATAŞ sorununun tam olarak 28 Mayıstan sonra çözüme kavuşabileceğini belirten yetkililer konunun sadece Enerji Bakanlığı ile uluslararası petrol şirketleri düzeyinde kalmadığı ve hükümet

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Ücretlerin sınırlandırılması konusunda Ecevit ve Tunç anlaştı

★ PETROL-İŞ GREVLERİNDE DEVLET BAKANI HİKMET ÇETİN ARABULUCU TAYİN EDİLDİ

★ THY GREVİ BAKANLAR KURULUNCA 60 GÜN DAHA ERTELENDİ

ANKARA (ANKA)

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç ile Başbakan Bülent Ecevit'in toplusözleşmelerdeki ücret artışları konusunda yaptıkları görüşmede, kamu kesiminde işçilerin toplusözleşme ile alacakları ücret artılarının sınırlandırılması konusunda görüş birliği sağlanmıştır.

Ecevit ile Tunç arasında önceki akşam yapılan görüşmeden sonra, toplusözleşmelerde 1976 başı ile 1978 Mayıs ayı arasındaki fiyat artışlarındaki toplam oran kadar ücret artışı yapılması kararlaştırıldığı açıklanmıştır.

Açıklamada özellikle kamu kesiminde Türk-İş'in başlattığı toplusözleşme görüşmelerinin, yaklaşık 500 bin işçiyi kapsadığı belirtilmiştir. Ecevit ile Tunç arasında varılan anlaşma uyarınca, sözkonusu 3 yıllık toplusözleşmelerde yüzde 100'e varan bir üst sınırla toplusözleşmeler imzalanacaktır.

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un konuyla ilgili açıklaması ve ortak bildiri, Türk-İş Ge-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

DPT, işçi ücretlerinin dondurulmasına karşı

★ DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI TARAFINDAN BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'E SUNULAN «NOT»TA KAMU KURULUŞLARINDA SÜRATLE ÖZYÖNETİME GEÇİŞİ SAĞLAYACAK ÖNLEMLERİN ALINMASI ÖNERİLDİ

Vecdi SEVİG (ANKA)

ANKARA — Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Başbakan Bülent Ecevit'e işçi ücretlerinin sınırlandırılması konusunda sunduğu «not»ta, ücretlerin dondurulması girişimleri yerine özyönetime geçişi sağlayacak önlemlerin alınmasını istemiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından Başbakan Bülent Ecevit'e verilen «not»ta, Türkiye'de işçi ücretlerinin gelişimi üzerinde durulmuş, özel sektörde kârların ücretlerden daha hızlı arttığı belirtilmiştir. DPT'nin no-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

MHP MİTİNGİ ÖNCESİ ERZURUM'DA FAŞİST TERÖR ARTTI

★ ERZURUM'DA İLERİCİ ÖĞRENCİLER, BİR HAFTADIR OKULLARINA GİDEMİYOR

★ ERZURUM EMNİYET MÜDÜRÜNÜN GÖREVDEN ALINMASI İSTENDİ

★ ÖĞRENCİLER, ÖNLEMLER ALINMADIĞI TAKDİRDE TBMM ÖNÜNDE BİR AÇLIK GREVİNE BAŞLAYACAKLARINI BİLDİRDİ

HABERLERİ 4. SAYFADA

13 örgüt temsilcisi basın toplantısında (Foto: Ender ERKEK)

«Demokrasi ve Özgürlük Mitingi» yarın yapılıyor

★ KARTAL'DAKİ MİTİNGE 13 SENDİKA VE DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTÜ KATILACAĞINI AÇIKLADI

AET, Türkiye'nin «politik işbirliği» toplantılarına katılması konusunda kararsız

BRÜKSEL (ANKA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) üyesi ülkelerin dışişleri bakanlarının geçtiğimiz hafta sonunda yapılan toplantısına, Türkiye'nin «politik işbirliği» toplantılarına katılması konusu görüşülmüş, ancak belirli bir karar alınamamıştır. Edinilen bilgiye göre, AET Dışişleri Bakanları Türkiye ile ilgili olarak yalnızca **«Yunanistan'dan daha ılımlı bir politika izlemesini»** isteme kararı almışlardır.

Geçtiğimiz hafta sonunda Danimarka'da yapılan AET Dışişleri Bakanları Toplantısında, topluluğun Türkiye ile ilişkileri ele alınmıştır. Toplantıda İngiltere, AET ülkelerinin Türkiye ile olan politik ve ekonomik ilişkilerin geliştirmesi gerektiğini savunmuştur. İngiltere, Yunanistan'ın topluluğa katılmakta olduğu bir sırada, Türkiye ile ilişkilerin geliştirilmesinin mevcut gerginliği gidermek için zorunlu göründüğünü belirtmiştir.

İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen, AET'nin «poli-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Kıbrıs'ta yerel seçimler ertelendi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kıbrıs'ta 4 Haziranda yapılması beklenen yerel seçimler, Kipriyanu'nun girişimleriyle belirsiz bir tarihe ertelenmiştir. Konuya ilişkin Kıbrıs Parlamentosunda sert tartışmalar olmuş, AKEL ve EDEK milletvekilleri, Kipri-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

AKEL'in 14. Kongresi bugün başlıyor

★ Kongreye şimdiye dek 25 kardeş partinin katılacağı bildirildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi AKEL'in 14. Kongresi bugün Lefkoşe'de başlayacaktır.

İki yılda bir yapılan AKEL Kongresinin 14'ncüsünde, uluslararası durumun değerlendirileceği, AKEL'in emperyalizme ve NATO'ya karşı savaşımın ve Kıbrıs emekçi halkının sorunlarının derinlemesine ele alınacağı

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

BM Silahsızlanma Özel Toplantısı sürüyor

★ Waldheim; BM bünyesinde bir «Silahsızlanma Danışma Organı» kurulmasını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Önceki gün New York'ta çalışmalarına başlayan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Silahsızlanma Özel Toplantısında bir açış konuşması yapan BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, bu toplantının, dünya halklarının silahsızlanmaya verdiği önemi gösterdiğini belirtmiş ve BM bünyesinde bir «Silahsızlanma Danışma Organı» ku-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

TÖB-DER GENEL MERKEZİ, TÖB-DER HUKUK BÜROSU'NUN KARARINI TANIMIYOR

ANKARA (İSTA)

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER)'in İstanbul Şubesi Genel Kurulunda çıkan olaylardan sonra derneğin hukuk bürosu ve genel kurula katılan hükümet komiserinin daha önceki açıklamalarına rağmen TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu tarafından dün bir açıklama yapılarak, Süleyman Üstün'ün başkanlığına seçildiği divanın kabul edilmediği bildirilmiştir.

TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulunun açıklamasında, İstanbul Şubesi Genel Kurulunda yapılan seçimlerin «izdiham» nedeniyle sağlıksız yapıldığı iddia edilmiş «durumu çok yönlü

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

CHP Milletvekili Ezmen Bingöl'de üç kişinin bir astsubay tarafından keyfi şekilde öldürüldüğünü belirtti

★ ÖNCEKİ GÜN BİNGÖL'DE ÖLDÜRÜLEN DEVRİMCİ ÖĞRENCİ İLE İLGİLİ OLARAK 9 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI. BİNGÖL VALİSİ, OLAYIN TÜRKİYE DÜZEYİNDE BİR GERGİNLİĞİN UZANTISI OLDUĞUNU BELİRTTİ

★ NECATİ BEY EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDEN 130 «ÜLKÜCÜ FAŞİST 21 GÜN UZAKLAŞTIRILDI, ÜLKÜ OCAKLARI BALIKESİR ŞUBE SEKRETERİ TUTUKLANDI, TÖB-DER ŞUBE BAŞKANI, BİR ÖĞRETMEN VE ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ ŞUBE BAŞKANI FAŞİSTLERİN SALDIRISINA UĞRADI

HABER MERKEZİ

MHP'nin yarın Erzurum'da yapacağı miting öncesi faşist terör sürerken, tepkiler de yoğunlaşmıştır. Önceki gün Bingöl'de bir devrimci öğrencinin öldürülmesi ile ilgili olarak Vali Burhanettin Ergun bir açıklama yapmış ve saldırı ile ilgili olarak 9 kişinin gözaltına alındığını bildirmiştir. Bingöl Valisi, olayın, Türkiye düzeyinde bir gerginliğin uzantısı olduğunu belirtmiştir. Bu arada CHP Bingöl Milletvekili Hasan Celalettin Ezmen, dün yaptığı yazılı açıklamada Bingöl'ün Yenibaşlar Köyünde üç kişinin jandarma assubayı tarafından keyfi şekilde öldürüldüklerini belirtmiş ve bu cinayetin bugü ne kadar devam ettirilen faşist eğitimin canilere bu suçu işlettiklerini kaydetmiş-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

İnfaz Yasası Cumhuriyet Senatosu Anayasa Komisyonunda kabul edildi

ANKARA, (ANKA)

Cumhuriyet Senatosu Anayasa Komisyonunun, İnfaz Yasasını görüşerek Millet Meclisinin benimsediği şekilde kabul etmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Anayasa Komisyonu tarafından benimsenen yasa tasarısında, iyi hali görülen mahkumların cezalarında indirim öngörülmektedir. Buna göre, açık ve yarı açık cezaevine naklolmayı hak eden mahkumların cezaları her ay için 6 gün indirilmektedir. Tasarıda ayrıca, yarı açık ya da açık cezaevine gitmeyi hak etti-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

CUK

AŞINMAZ

Demirel, takımı ile birlikte yarın miting ve yürüyüş yapıyor. Yapsıııın... Yollar yürümekle aşınmaz ki...

A.E.

HAFTALIK

SAĞIN GÜÇ DENEMESİ...

Adil ÖZKOL

Önce Bağımsız Bakanlarla ile ilgili spekülasyonlar ve girişimler yapıldı. «Şuna buna karşıymışlar. Şu bu olursa veya olmazsa toptan istifa edeceklermiş. Filan yerde falancayla toplandılar» diye. Tutmadı. Sonra sıra gensorulara geldi. İçişleri Bakanı, Çalışma Bakanı, Turizm, Ticaret ve Maliye Bakanları en sonunda bizzat Demirel'in imzasıyla hükümetin tümü hakkında. Bu silahda işlemedi. İşlememenin de ötesinde geri tepti. İktidarla muhalefet arasındaki oy farkı giderek arttı. Son gensoruda fark otuzbir. Genel Başkanlarının verdiği gensoru önergesinin oylamasına katılmayan AP'li sayısı ise ondört.

Hükümetin yıkılamayacağı anlaşılınca sağ muhalefetin tedirginliği arttı. «Dişe diş mücadele» ilan eden Demirel sinir bozukluğunun etkisiyle Odalar Birliği Kongresi'ni kürsüdeki Başbakan Yardımcısı'na laf atarak terketti.

Umutsuzluktan doğan bu tedirginliğin süratle başka yönlere «madem hükümeti yıkamıyoruz. Rejimi zorlayalım» noktasına vardırılacağı anlaşılıyor. Bunun somut belirtileri görülüyor.

İşte Pazar günkü Tercüman gazetesi'nden bir yazı. Türkiye'de kamu düzeninin ne denli bozuk olduğunu kendince «kanıtladıktan» ve Anayasa Mahkemesi'ne de bir güzel hücum ettikten sonra Nazlı Ilıcak yazısının sonuna Cumhurbaşkanı başlıklı bir bölüm eklemiş.

Seçim sisteminin süratle değiştirilmesini ve tek partinin iktidarını sağlayacak bir seçim yasası yapılmasını istiyor. Yanlışlığı doğruluğu bir yana hiç olmazsa şeklen demokratik olan bu önerisi üzerinde durulabilir. Ama bu görüşü izleyen paragraf asıl niyeti ortaya koyuyor:

Ilıcak bu konuda Cumhurbaşkanı'na görev düştüğünü belirterek Korutürk'ün böyle bir yasanın kabulü için her türlü imkandan faydalanmasını ve politikacılar üzerinde baskı yapmasını istiyor. Her türlü imkandan yararlanma ve baskı ögelerine verdiği ağırlığı vurgulamak için ayrıca siyah puntolarla da bastırtmış. Dahası da var:

«Evet» diyor Ilıcak, «Cumhurbaşkanının yetkileri yoktur ama unutmayalım De Gaulle'ü 1958'de işbaşına yetkileri değil ordu getirmiştir.»

Hükümeti olağan yollarla düşüremeyeceğini anlayınca olağandışı yollardan medet umuşun bundan ala suçüstü belgesi olabilir mi?

Orduya dayanarak politikacılara baskı yapacak bir Cumhurbaşkanı ve demokrasi... Ve sağ muhalefetin demokratikliğinin gülünçlü görünüşü...

MC iktidarları sırasında Demirel ve basındaki yandaşları Cumhurbaşkanı'nın yetkisizliği yolunda hafta sektirmeden beyanatlar ve yazılar incilerlerdi. İlerici kesim tutarlı bir davranışla Cumhurbaşkanı'nın yetkilerinin Anayasa ve demokrasi gereği sınırlı olduğunu kabul sözlerdi. Ama MC'ciler o zamanlar bununla da yetinmiyorlardı. Örneğin ilerici kesimler ve hukuk kuruluşları Cumhurbaşkanı'nın Danıştay kararlarını çiğneyen kararnameleri imzalaması gerektiğini, bunun kendisinin yürütme organının başı sıfatıyla yargı kararlarına uyma zorunluğu altında bulunmasının doğal sonucu olduğunu belirtirlerken MC'ciler Cumhurbaşkanı'nın bu hukuksal yetkisini kullanmasını bile Anayasa'ya aykırı bulurlar, «Cumhurbaşkanı hükümetten ne gelirse onu imzalama zorundadır. Aksi halde parlamenter rejime aykırı düşer. Demokrasiyi zedeler» derlerdi.

Şimdilerde ise Sayın Cumhurbaşkanını orduya dayanarak parlamentoya baskı yapmaya teşvik eden ve açılacak böylesi gediklerle parlamenter demokrasiyi yoketmeye yönelen telkinleri demokrasi inançsızlıklarını ele vermektedir.

Aynı gazetenin aynı nüshasının bir başka sütununda da Rauf Tamer, «Hükümetin gidici olduğunu yakında 146. maddeden yargılanacağını bu bakımdan memurların emirlere uymamalarını» yazıyordu. 146. maddeden yargılanması gereken bir iktidar varsa, bunun yargı kararlarını çiğneyen suçluluğu Danıştay Başkanının ağzından dile getirilen MC iktidarı olduğunu unutarak. Daha doğrusu hatırlatırcasına..

Belirtiler önümüzdeki günlerde sağ muhalefetin herşeyi göze alarak ve olağandışı iç ve dış koşullardan etkilenerek demokratik rejime karşı hücuma geçeceğini göstermektedir.

Demokratik kesimler, karanlık tertipleri içeren bu güç denemesine hazırlanmalıdırlar.

YORUM

Oya BAYDAR

Bayrak tüccarları

AP'nin günlerden beri tantanası yapılan «Bayrağa Saygı» daha doğrusu «Bayrağa Saygısızlık» mitingi, yarın İstanbul'da gerçekleştiriliyor. Aslında, düğün değil bayram değilken, 1 Mayıs'ı hazmedemeyenlerin, sözde kendi güçlerini göstererek kitleleri etkilemeyi amaçladıkları bu miting, sömürücülerin, işbirlikçilerin, egemen güçlerin «şahlanışı» olacak. Kuşkusuz, bilinçsiz, kandırılmış halk kitlelerini de sürükleyecekler ardlarından. Ve kitlelerin en saf duygularını, yılışık ve yalancı bir Vatan - Millet - Sakarya edebiyatı ile sömürmek için herşey yapılacak.

Yarın, İstanbul'da bayrağa saygı mitingi düzenleyenler, aslında «bayrak tüccarları»dır. Onlar, bağlı bulundukları kapitalist sömürü düzeni gereği, herşeyi metalaştırdıkları, kâr getirecek mal şekline soktukları gibi bayrağı da metalaştırmışlar; bayrağı da bir kâr ve sömürü konusu haline getirmişlerdir. Nasıl mı? İşte yarın yapacakları miting. O miting bayrak sömürüsü değil de nedir?

Yarınki mitingi düzenleyenler için bayrağın anlamı ne?? Bir sürü «hamasi» laf ebeliği arasında, göreceksiniz bu sorunun cevabı hiç verilmeyecek. Bol anti - komünizm yapılacak, bol bol CHP'ye hükümete çatılacak, bol bol iftiraya, yalana başvurulacak. «bayrak» denilince de, «al kanlar», «son Türk devleti», «ulu milletimizin yüce bayrağı» gibisinden, cafcaflı sözler birbiri ardına sıralanacak.

Yarın miting meydanında konuşacak olan bayrak tüccarları, bayrağı bile halkın duygularını sömürme konusu yapan sicilli sömürgenler, için bayrak, çirkin yüzlerini, sömürülerini ardına sakladıkları bir renkli kumaş parçasıdır. Hiç birşey değildir onlar için bundan başka. Onlar bayrağı görkemli merasimler düzenlemek istediklerinde sallarlar; onlar bayrağı, seçim nutukları atarken, veya yarın yapacakları gibi halkı kandırmaya bilinçlerini saptırmaya çalışırken; gerçek yurtseverlere, bayrağın gerçek sahiplerine kara çalmaya niyetlendikleri zaman şemsiye yaparlar kendilerine.

Evet, bayrak tüccarlarıdır onlar. Bayrağın neyi simgelediğini hiç düşünmeden; ayyıldızlı bayrağımızın bir avuç işbirlikçi sömürücünün malı olamayacağını hiç akıllarına getirmeden; eğer bayrak bir avuç azınlığın malı olsaydı, milyonlarca emekçinin onda, canı, kanı, inancı olmasaydı, bir bez parçasından, sömürücülerin süslü kalarının renkli tuvaletlerinden başka birşey olamayacağını hiç hesaplamadan, bayrakları kalkan yapmaya kalkışırlar kendilerine.

Yarın toplanacaklar meydanlarda. Yarın yıllardan beri yaptıkları gibi bir kez daha yalan söyleyecekler kitlelere; bir kez daha bayrağa sığınmaya çalışacaklar. Yıllardır yabancılara peşkeş çektikleri, onurunu koruyamadıkları, al renginde kendi kanlarından, sömürücülerin kanından bir damla bile bulunmayan bayrağımıza bir kez daha utanmazca sahip çıkacaklar. Bunu yaparken eski hayasızlıklarıyla, bayrağın gerçek sahiplerine, halka, utanmadan yalanlar söyleyecekler; halkı ve halkın gerçek dostlarını karalamaya çalışacaklar.

Evet, bayrak tüccarlarıdır onlar. Herşeyi o batası sömürü düzenini korumak için sattıkları gibi, bayrağı bile kendi araçları olarak görürler. Kendi sömürülerini gözlerden gizleme aracı, bir kılıf gibi görürler gözü dönmüşlüklerine.

Yarın, yalanlar söylenecek 1 Mayıs Meydanında ve yarın, ayyıldızlı al bayrak, bir meyus, bir boynu bükük kalacak bayrak tüccarlarının elinde. Solacak rengi... Onlar yalanları iftiraları birbiri ardına sıraladıkça, bayrak utanacak onlar adına; ve kitlelere doğru, kendi gerçek sahiplerine, emekçilere, bayrağı bayrak yapanlara doğru dalgalanacak özlemle.

GEÇMİŞTE BUGÜN — 25 MAYIS

FİLİSTİN'DE KARIŞIKLIKLAR ARTIYOR.

Her tarafta nümayişler yapılıyor. İngiliz ve musevileri istemeyen Müslüman Arap ve Hıristiyan halk gece sokağa çıkma yasağını dinlemiyor. Her yerde bombalar patlıyor yangınlar çıkıyor. (25 Mayıs 1963, AKŞAM).

Komünistlere ölüm cezası

Tekirdağ Milletvekili Şevket Mocan komünistler hakkında yeni bir teklifte bulunmuştur. 180 milletvekilinin imzaladığı teklifte Türk Ceza Kanununun 141-142. maddelerine ilave edilecek fıkralar ile komünistlere ölüm cezaları konması talep edilmiştir. (25 Mayıs 1951, AKŞAM).

İŞÇİ LİDERLERİ DURUMU TENKİT ETTİ.

Onbinlerce işçiyi temsil eden Zonguldak Maden İşçileri Sendikası kongresi dün yapılmış, kongrede konuşan işçi liderleri bugünkü gidişin ve bazı bakanları şiddetle tenkit etmişlerdir. İşçi liderleri ve işçiler «Bugünkü tutum memleketi iktisadi çöküntüye götürüyor» demişlerdir. (25 Mayıs 1962, AKŞAM)

KADIN DOKTORU YOLDAN GEÇEN KIZLARA SALDIRDI

Zeynep Kamil Hastanesi asistanlarından bir Nisaiyeci yaşları 16-19 arasında olan 4 kıza Sıraselviler Caddesinde «Allı Morlu, Sarılı hepsi birbirinden hoş» diyerek elle sarkıntılık yapmıştır. Doktor yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. (25 Mayıs 1958, AKŞAM)

ELEKTRİK TARİFESİ 10 PARA İNDİ

Yeni elektrik tarifesi dün Bayındırlık Bakanlığından gelmiştir. Bakanlık komisyonunun mazbatasını tasdik ettiğinden elektrik fiyatı şimdiden on para noksanla 14 kuruş 30 paraya inmiştir. (25 Mayıs 1935, AKŞAM).

FORSTER DULLES VEFAT ETTİ

Birleşik Amerika'nın sabık Dışişleri Bakanı John Foster Dulles dün sabah saat 7.49'da hastanede uyurken vefat etmiştir. 71 yaşında olan Dulles'in kendisinden evvel büyük babası ve amcası da Dışişleri Bakanlığında bulunmuşlardır. (25 Mayıs 1959, AKŞAM).

BİR AMERİKALI FEZAYA GİTTİ, GELDİ

Amerika Birleşik Devletleri dün fezaya bir astronot daha atmış ve Cape Canaveral'dan bir Atla Roketi ile fırlatılan Mc Colen Scot «Aurora» adlı kapsül ile dünya etrafında üç tur yaptıktan sonra Atlantik Okyanusundaki büyük Türk adasına inmiştir. (25 Mayıs 1962, AKŞAM).

☆ İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği kuruldu. (25 Mayıs 1947, AKŞAM).

EŞEKLERİN SAYISI TESBİT EDİLDİ

★ 1 Milyon 771 bin...

Bu sene yapılan son hayvan sayımına ait rakamlar neşredilmiştir. İstatistiklerden anlaşıldığına göre halen memleketimizde 65 milyon 335 bin baş kasaplık hayvan vardır. Bunların 28 milyonu koyun, 21,5 milyonu keçi, 11,5 bini sığır, 25 bini de mandadır.

Diğer taraftan memleketimizde 66 bin deve, 257 bin at, 1 milyon 771 bin eşek, 20 milyon horoz ve tavuk, 1 milyon 300 bin hindi bulunduğu da anlaşılmıştır. (25 Mayıs 1958, AKŞAM).

DÖVİZ DARLIĞINDAN HACI İZNİ VERİLMİYOR

İçişleri Bakanlığından alınan bir karar gereğince hacı namzetleri bu yıl Hicaz'a gidemeyeceklerdir. Kısa zamanda 400 hacı namzedi pasaport için müracaatta bulunmuş ve bakanlığın kararı gereğince geri çevrilmişlerdir. (25 Mayıs 1958, AKŞAM).

İHTİSAS MAHKEMESİ

Mayıs ayı nihayetinde Türkiye dahilinde bulunan bilumum İhtisas Mahkemeleri lağvolacaktır. (25 Mayıs 1937, AKŞAM)

OLAYLAR - GÖRÜŞLER

Değiştirilemeyen iki genel müdür

Ender Kâmil BOYACI

Son günlerde gazetelerde, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüne hükümet tarafından Ergin Orbey'in atanmasına ve Cüneyt Gökçer'in bu görevden alınmasına ilişkin kararnamenin Cumhurbaşkanlığına verilmesi, Cumhurbaşkanlığı'nın bu kararnameyi yeniden gözden geçirilmek üzere geri göndermesi ve hükümetin de tekrar Ergin Orbey'i atayan kararnameyi Cumhurbaşkanlığına göndermesi ile ilgili haberler dikkati çekmektedir.

Türkiye'de 20 yıldan beri değiştirilemeyen belli başlı iki genel müdür vardır. Bunlardan biri Tapu Kadastro Genel Müdürü Galip Esmer ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Cüneyt Gökçer'dir. Bunlar sanki tutkalla genel müdürlük koltuklarına yapıştırılmışlar, yahut bu koltuklar onlara veraset yoluyla intikal etmiştir. 27 Mayıs ve 12 Mart hareketleri gelip geçmiş, 1958'den bu yana aşağı yukarı 20 kabine geçmiş, bu zat-ı muhteremler yerlerinden oynatılamamışlardır.

12 Mart gelip çatmış, Cüneyt Gökçer'in görevden alınacağı şayiaları çıkmış, Amerika'dan çağrılan ve 1971 Temmuzunda göreve başlayan Kültür Bakanı Talât Halman'ın Devlet Tiyatroları Genel Müdürünü yerinden alacağı söylenmiş, bu görevin istisnai memuriyet sayılarak buraya atama yapılacağı bildirilmiş, birçok aday ismi de geçmişti: Meselâ, Genco Erkal'ın bile adı geçmiştir. 1971 yılında «beyin kabinesi»nin dağılması bu sorunu küllendirmiş, Cüneyt bey ve refikası bir kez daha yerlerinde kalmışlardır.

Şimdi yine 1978 yılında Cüneyt Gökçer sorunu gündeme gelmiştir. Devlet Tiyatrolarını Cartwright ailesinin Panderosa çiftliği gibi kendi kişisel mülkü olarak kullanagelen ve aile saltanatı kuran Cüneyt Gökçer'in yerinde kalması için Cumhurbaşkanına etki yapılmak istenmektedir. İlerici kuruluşlar Devlet Tiyatrolarının çiftlik olmaktan kurtarılmasını isterlerken, Korutürk üzerinde etkili bazı çevreler (Genel Sekreterlik ve Kontenjan Grubu çevresi) Cüneyt Gökçer'den yana tavır almaktadırlar.

Sorunun birinci yanı, Milliyetçi Cephe'nin kararnamelerini gözü kapalı imzalayan ve hemen hemen hiçbirini geri çevirmeyen Sayın Korutürk'ün şimdi CHP'nin Kültür Bakanının getirdiği bir kararnameyi evirip çevirmesidir. MC döneminde önüne gelen her kararnameyi tereddütsüz imzalayan Korutürk'ün bazı çevrelerin etkisi ile böyle davrandığını sanıyoruz. Korutürk, CHP'nin kararnamelerine 1974 yılında da zorluk çıkarır, kılı kırk yararcasına inceler, evirir çevirir ve bazan da «geri çevirirdi». Cumhurbaşkanı, CHP'ye niye zorluk çıkarmaktadır?

İkinci bir nokta, kültür kurumlarını siyasal iktidarların denetiminden kurtarılarak özerk bir yapıya kavuşturmak gereğinin gündeme gelmesidir. Bu sorun devrimci çevrelerin gündeminden zaten inmemiştir. Konu kamuoyuna maledilmelidir. 1961 yılında Kurucu Meclise gelen ve kısaca İstanbul tasarısı diye bilinen Sıddık Sami Onar başkanlığındaki kurulun hazırladığı Anayasa tasarısında 145. maddede «milli müze ve kütüphaneler, devlet konservatuarları, devlet opera ve tiyatroları, sanat, bilim idare ve maliye yönünden» özerk kurumlar haline getiriliyorlardı. Kurucu Mecliste tasarı kuşa çevrilince, bu sorun da askıda kalmıştır. Bunlar en az üniversiteler ve TRT kadar önemli kültür kurumlarıdır. Bizce, bu kuruluşlar özerk bir yapıya kavuşturulmalı ve yönetim kurulları kurum üyeleri ve personeli seçmelidir. Aksi takdirde bilim ve sanat hürriyeti, Anayasanın 21. maddesinde «hoş bir temenni» ve «hukuk öğrencilerine okutulacak bir ders konusu» olarak kalmaya mahkûmdur.

Keza, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, suiistimal dedikodularının en yoğun olduğu bir kurum halinde iken, buranın «ıslahı» kimsenin aklına gelmemektedir! 1970 yılında TRT sanat ödüllerinden tiyatro dalında birinciliği kazanan Oktay Rıfat'ın «Yağmur Sıkıntısı» isimli tiyatro yapıtı, 5.8.1973 günü televizyonda gösterildiği zaman kıyamet kopmuştu. «Yağmur Sıkıntısı» tapu ve kadastro işlerinde dönen dalavereleri anlatan çok mükemmel bir oyundu. Televizyon ekranlarına kadar akseden ve halkı canından bezdiren «tapu oyunları»nın sona erdirilmesi için bu örgütün yeniden düzenlenmesi gerekmez mi?

Demokratik güçlerin iktidar olabilmesi için devlet kadrolarında değişiklik yaparak, kendi ekibiyle çalışabilmesi olanağına kavuşturulması şarttır. Bu, sağcı-faşist politikacı esnafının deyişiyle «Partizanlık» değildir. CHP «Her Devrin Adamı» durumundaki kişileri görevden alarak, bunların yerine kendi programını ve çizgisini benimsemiş elemanları atamakta geciktikçe, hükümete karşı sabotajlarda artış olacaktır. Türkiye'de «değiştirilemeyen genel müdürler»in, «dokunulmaz kişiler»in bulunması en azından hukuk devletine ve demokratik kurallara aykırıdır.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI BELGİLERİNDEN

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNE ÖZGÜRLÜK!!

BULMACA

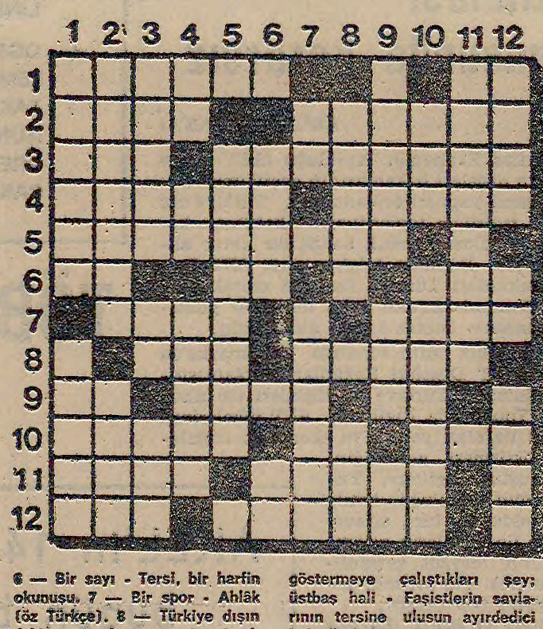

SOLDAN SAĞA:
1 — Geçtiğimiz günlerde genel kurulu toplanan, egemen güçlerin kapatılması için yoğun girişimlerde bulundukları polislerin kitle örgütü - Yemek. 2 — Acun, evren - Argoda, gösterişli, çalımlı. 3 — Müslümanlık inancına göre Adem'den sonra dördüncü peygamber - Belirli bir düzeyin üstünde. 4 — Albay'dan yüksek deniz subaylarının genel adı - Ülke (eski dil). 5 — TRT'nin bir önceki genel müdürü. 6 — Tersi, bir çalgı - Boru sesi - Sanayi odaları içinde önemli yer tutanlardan birinin simgesi. 7 — Zayıflık, güçsüz yan - Bir emir. 8 — Beyaza - Fransızca aslı «çirkef lağımı» anlamına gelen sözcüğün argoya girmiş biçimi. 9 — Kimya'da astatin'in simgesi - Spor armağanı gibi verilen kalkan biçimli maden levha - Kripton'un simgesi. 11 — Bir cins ağaç - Ötmek'ten emir - Mikroskopta kullanılan dar, uzun cam parçası. 11 — Bezirci soyadlı ünlü eleştirmenimizin adı - Tersi, belirti, ipucu. 12 — Demiryolu - Tersi, yabancı bir kadın adı.

YUKARDAN AŞAĞI:
1 — İkinci adı İstrati olan birçok uyruk değiştirmiş yabancı roman yazarı - Elinden ikide bir kaza çıkan. 2 — Yadsılı, menfi - Üzüntülü bir düşünme hali. 3 — İki madeni eşyayı birbirine tutturmakta kullanılan çabuk erime özelliğine sahip madde - Şaşkınlık ünlemi - Bazı bölgelerimizde «vay» yerine kullanılan sözcük. 4 — Desimetre'nin simgesi - Eski Mısır'ın güneş tanrısı - Günün bir bölümü. 5 — Gelmiş geçmiş en büyük hikâyecilerimizden biri. 6 — Bir sayı - Tersi, bir harfin okunuşu. 7 — Bir spor - Ahlâk (öz Türkçe). 8 — Türkiye dışındaki yurttaşlarımızın üyesi oldukları derneklerin üst örgütlerinden birinin simgesi - Fotoğraf, film, yazı vb.leri basma (eski dil). 9 — Egemen güçlerin, reklam kampanyalarıyla, insan kişiliğinin bir öğesi gibi göstermeye çalıştıkları şey; üstbaş hali - Faşistlerin savlarının tersine ulusun ayırdedici belirtilerinden olmayan soyaçekimsel özellik; soy - Koyun sesi. 10 — Rumen para birimi - Tutsaklar. 11 — Tanrı'nın varolmadığını savunan, ateist. 12 — Bir söz sanatı - Küçük bitki - Baba'nın kardeşi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1 — Sıddık Polat. 2 — İranAK - Usan. 3 — Bağ - Kripton. 4 — Ebabil - rG. 5 — rıreŞ - PİT - Ot. 6 — NL - Lokanta. 7 — El - Eisenstein. 8 — Tın Erk - Ala. 9 — rıbnO - Alet 10 — kroY - Onaran. 11 — let 10 — kroY - Onaran. 11 — ÖME - Kara. 12 — Ala - Kan - PA.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1 — Sibernetik. 2 — İrabilim - Rol. 3 — Dağar - Roma. 4 — Dn - Belediye. 5 — Kişon. 6 — Kari - Ksenon. 7 — PKİ - Patron. 8 — İnek Aka. 9 — Lut - İTT - Aran. 10 — Asor - Analar. 11 — Tango - lenaP. 12 — Totat.

TELEVİZYON

19.30 GELİN TARTIŞALIM
(Beş duyu organı)
Bu programda İzmir Merkez İlkokulu öğrencilerinden 30 öğrenci «Beş Duyu Organı»nı aralarında tartışıyorlar ve bu organların işleyişi konusunda bilgi veriyorlar.

20.00 KİM BU ÇOCUKLAR
(Korunmaya muhtaç çocuklar sorunu)
6972 sayılı Korumaya Muhtaç Çocuklar Kanunu kapsamına girdiği halde koruma kararı alınmamış olan kimsesiz çocukların sorunlarını anlatan bu dizinin üçüncü ve son bölümü yayınlanacak. Bu son bölümde anne ve babanın geçimsizliği veya üvey ana ve babanın etkisi sonucu evlerinden kaçan çocuklar konu ediliyor. Diğer yandan dilencilik yaptırılan ve kaçak sigara satan çocuklarla yapılan röportajlar ekrana geliyor.

20.30 HABERLER

21.05 BEŞ DAKİKA
(Gelinler ve kaynanalar)
Bu programdaki «Kadın Köşesi»nin konusu «Gelinler ve Kaynanalar» Programda gelinler ve kaynanalar arasındaki ilişkiler işleniyor.

21.10 ZENGİN VE YOKSUL
(Herşey arapsaçına döner)
28. Bölümü ekrana gelecek olan «Zengin ve Yoksul» adlı dizinin bu kesitinde Senatör Eastop'un adamı Dillon'un uğraşmasıyla Rudi Senato Komisyonunda cezalandırılmak istenir. Senatör Paxton'da Rudi'ye yardım etmez. Bu sırada Ramona Billy'den hamile kaldığını anlar. Diana'da Wess'in yanına gelmiştir.

21.55 EKRANLARDA
(Perihan Sözen)

22.15 GÜNCEL BİR KONU
TRT Haber Merkezi'nce hazırlanan bu programda ekrana güncel bir konu gelecek.

23.15 GÜNE BAKIŞ

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT I
05.00 AÇILIŞ
05.02 GÜNAYDIN
07.02 Köye Haberler
09.02 Dost Elinden
10.01 Arkası Yarın
11.45 Türküler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.10 Çocuk Bahçesi
20.15 Köy Dağarcığı
21.02 Radyo Tiyatrosu
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi
01.00 KAPANIŞ

TRT II
08.00 GÜN BAŞLIYOR
10.30 Adsız Kahramanlar
11.20 Gel Oyna, Gül Oyna
13.00 HABERLER
14.15 Kent ve İnsan
15.00 Türküler
16.20 Arkası Yarın
17.00 Şarkılar
18.30 Aile
19.00 HABERLER
21.15 Tarih ve Müzik
23.00 Lied Saati
23.55 KAPANIŞ

TRT III
07.00 AÇILIŞ
08.00 Sabah İçin
10.00 Türk Yorumcuları
11.15 Öğleye Doğru
12.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
17.00 Hafif Müzik
19.00 Anıların Müziği
19.45 Çılgın Müziği
21.30 Çeşitli Solistler
22.00 Yurttan Sesler
22.30 Küçük Konser
24.00 Caz Dünyası
01.00 KAPANIŞ

AET, Tükiye'nin "Politik

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tik işbirliği» toplantılarında, Kıbrıs sorunu ya da Ege Denizi üzerinde Türkiye-Yunanistan anlaşmazlığının görüşülmesi halinde, Türkiye'nin de temsil edilmesini önermiştir. AET üyesi ülkeler, «politik işbirliği» toplantılarında, Roma Anlaşmasının kapsamadığı konuları tartışmaktadırlar.

David Owen, AET ülkelerinin Türkiye'ye büyük tutardaki dış ticaret açığının azaltılması için yardım etmeleri gerektiğini de savunmuştur. İngiltere Dışişleri Bakanı, bu yardımın Türkiye'nin tarıma dayalı ihraç ürünlerinin daha fazla satınalınması ve Türkiye-AET Ortaklık Anlaşmasının geliştirilmesi biçiminde olabileceğini söylemiştir.

AET Dışişleri Bakanları Toplantısında, İngiltere'nin görüşlerinin öteki ülkeler tarafından da olumlu karşılandığı belirtilmektedir. Ancak dışişleri bakanları Türkiye ile ilişkiler konusunda somut temeli bulunan bir görüşte birleşememişlerdir. Bu arada bazı ülkelerin Türkiye ile politik işbirliğinin geliştirilmesi halinde AET'nin Türk-Yunan uyuşmazlığına doğrudan taraf olabileceği yolundaki kuşkularını ortaya koydukları gözlenmiştir.

AET Dışişleri Bakanları Toplantısında, Birleşik Amerika Kongresinin «silah ambargosunu» kaldırmama yolundaki kararının Türkiye üzerinde yarattığı burukluk da ele alınmıştır. Ayrıca, Türkiye Başbakanı Bülent Ecevit'in Brüksel gezisi programı da tartışılmıştır.

AET'ye yakın kaynakların verdiği bilgiye göre, yarın Avrupa Komisyonu Başkanı Roy Jefkins ile görüşecek olan Bülent Ecevit'in Türkiye-AET Ortaklık Anlaşmasının iyileştirilmesi için bazı istemlerde bulunması beklenmektedir. Türkiye Dışişleri Bakanları yetkilileri ise, Başbakan Bülent Ecevit'in AET'nin Türkiye'ye karşı tutumu konusunda üst düzeyde bir fikir edinmeyi amaçladığını, bundan edinilen izlenime göre Türkiye'nin AET politikasının belirleneceğini söylemektedirler. Türkiye'nin AET politikasını belirleme çalışmaları haziran ayı içinde yapılacaktır.

Öteyandan, Strazburg'da yapılan Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu Başkanlık Divanı Toplantısına katılan Orhan Vural, toplantıda Türkiye'nin katma protokolün «yeniden düzenlenmesi» ya da «revizyonu» konusunda istekleri bulunduğunu Avrupa Ekonomik Topluluğu yetkililerine duyurduklarını bildirmiştir. Orhan Vural, ANKA Ajansı muhabirinin sorularını yanıtlarken, bu konudaki çalışmaların ekim ayında Londra'da yapılacak komisyon toplantısında da sürdürüleceğini söylemiştir.

Adalet Partisi Bitlis Senatörü İnan, ANKA Ajansının AET konusundaki sorularını cevaplandırırken, hükümetin dış politikasını eleştirmiş, hükümetin beş aydır Ortak Pazar konusunda hiçbir girişimde bulunmadığını savunmuş, ilişkilerin dondurulmuş olduğuna işaret ederek şunları söylemiştir:

«Hükümet garip bir tutum içinde bulunmaktadır. Kamuoyu ve hatta hükümet olay ve gelişmelerin dışında tutulmakta ve meseleler tek kişinin irade ve kararı ile yürütülmektedir. AET ile bağlarımız parlamentoya mal olmuş anlaşmalara dayanır, parlamentonun bilgi ve iradesi dışında değiştirilemez.»

İnan, Türkiye'nin ABD ve Sovyetler Birliği ile ilişkilerini dengeli yürütebilmek için AET içinde yeralması ve topluluk genel dengesi içinde iki büyük devletle temaslarda bulunması gerektiğini işaret etmiş, «AET konusunu incelemek üzere yapılan teknisyenler toplantısına sadece AET'ye karşı olduğu önceden bilinen kimseler çağrılmıştır» demiştir.

Kıbrıs'ta

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yanu'yu diktatörlüğe özenmekle suçlamışlardır. Kipriyanu'nun yerel seçimleri erteleme istemi, 14'e karşı 18 oyla kabul edilmiştir.

AKEL KARŞI ÇIKIYOR

Kıbrıs'taki yerel seçimleri erteleme girişimleri, adada önemli bir politik bunalıma yolaçmıştır. AKEL'in Kıbrıs halkı üzerinde giderek artan saygınlığından çekindiği bildirilen Kipriyanu'nun çeşitli bahanelerle yerel seçimleri ertelemek istemesi, AKEL ve Sosyalist Parti EDEK tarafından sert bir tepkiyle karşılanmıştır. Her iki parti de Kipriyanu'yu, demokrasi dışı yöntemler uygulamak ve diktatörlüğe özenmekle suçlamışlardır.

Parlamentodaki tartışmalar sırasında söz alan AKEL Genel Sekreteri Papayanu, «Biz birlik ve işbirliği yanlısıyız. Ancak bu ilişkiler, samimiyet ve karşılıklı saygıya dayanmalıdır. Halkın demokratik ve egemenlik haklarından yoksun bırakılmasına seyirci kalamayız.»

AKEL Genel Sekreteri, halk arasında çoğunluğa sahip olmayan Kipriyanu'ya, hükümeti desteklemekten vazgeçebileceklerini de ima etmiştir.

Sert tartışmalar sonucu seçimlere erteleme kararı, 14'e karşı 18 oyla alınmış, bir kişi çekimser kalmıştır. AKEL ve EDEK üyeleri, tasarı aleyhinde oy kullanmışlar, ancak sağcı Demokrat Parti milletvekillerinin oyları, seçimlerin ertelenmesine yol açmıştır.

BM

(Baştarafı 1. Sayfa'da) rulmasını önermiştir.

Waldheim, Genel Kurul'a sunulacak metinleri kaleme almakla ve görüşmekle görevli Özel Komitenin başkanlığına Arjantin temsilcisi Büyükelçi Carlos de Rosas'ın seçilmesinden önce yaptığı konuşmada, heyetlerin yalnız silahların kontrolünden ibaret olmayacak gerçek bir silahsızlanmanın gerçekleşebilmesini sağlayacak bir stratejiden yana çaba harcamalarını istemiş ve BM bünyesinde kalıcı bir danışma organının kurulmasını önermiştir. Waldheim, «BM'ye üye ülkelerin hepsinin bu toplantıya katılmaları ve yüksek düzeyde temsil edilmeleri, dünya halklarının böyle önemli bir konuya verdiği önemi göstermektedir» demiştir.

Genel Kurul Başkanı Yugoslavya temsilcisi Lazar Mojzov da, yaptığı konuşmada, modern silahlar geliştirme yarışına son verilmesi çağrısında bulunmuş ve bu yarışın kaynaklardan ve insan beyinlerinden sefaletle mücadele ve yeni enerji kaynakları aranmasında yararlanılmasını engellediğini söylemiştir.

Öteyandan Japonya Komünist Partisi milletvekilleri Dışişleri Bakanına bir bildiri vererek, BM Genel Kurulunda Japon Hükümetinin nükleer silahların yasaklanmasını istemeye çağırmışlardır. Bildiride, insanlığın yaşamından atom bombası dehşetinin çıkarılması ve bunun bir uluslararası anlaşmaya bağlanması için çaba harcanması da istenmiştir.

AKEL

(Baştarafı 1. Sayfa'da) haber verilmektedir.

AKEL'in 14. Kongresine katılacaklarını açıklayan partilerin şu ülkelerden geleceği açıklanmıştır:

Sovyetler Birliği, İtalya, Küba, Hindistan, Portekiz, Federal Almanya, Çekoslavakya, Yunanistan, Bulgaristan, Fransa, İngiltere, Şili, İsrail, Portekiz Demokratik Alman Cumhuriyeti Moğolistan, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, Macaristan, Etiyopya, Suriye, Irak, Avustralya, Libya ve FKÖ.

Ecevit dün Brüksel,e gitti

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ların çözüm noktasına geldiği bir aşamada bulunduğumuz için mutluyuz. Daha önce de belirttiğim gibi özellikle dış ödemeler darboğazını aşma noktasına gelmiş bulunuyoruz. Bu Türkiye'nin ekonomik bunalımdan kurtuluşu için en gerekli aşamaydı» demiştir.

Ecevit Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'la varılan görüşbirliğinin Türk siyasal ve ekonomik yaşamı bakımından çok önemli bir aşamanın başlangıcı olabileceği görüşünü yinelemiş, «Tunç'la vardığımız ilke anlaşmasının kısa sürede somut bir anlaşmaya dönüştürüleceğini umuyorum. Ben yokken de bu konudaki başarılı çalışmaları götürülecek. Yurda dönüşümde Türk-İş yöneticileri ile tekrar biraraya geleceğiz» demiştir.

Ecevit, DİSK yöneticileri ile de aynı konularda bir görüşme yapacağını ifade etmiş, DİSK yöneticilerinin de aynı demokratik ve yapıcı anlayış içinde olacaklarına inandığını sözlerine eklemiştir.

Ecevit, ambargo konusundaki bir soru üzerine, «Ambargonun kalkıp kalkmayacağı henüz belli değildir. Şimdilik kalkmadığı taktirde Türkiye'nin savunmasında bir aksaklık olmaması için gerekli önlemleri almaktayız» demiştir.

GÖRÜŞMELER ÇOK ÖNEMLİ

NATO zirvesi öncesinde Brüksel'de üç ana çerçeve içinde yürütüleceği bildirilen görüşmelerin Dışişleri Bakanlığınca çok önemli olduğu belirtilmiştir.

Brüksel'de NATO Genel Sekreteri Luns ile görüşmeler yapacak olan Ecevit'in NATO savunma sistemi içinde Türkiye'nin yerinin yeniden belirlenmesi konusundaki görüşleri açıklayacağı bildirilmektedir. Ecevit Uluslararası Basın Kulübünde bir konferans verecektir.

29 Mayıs günü Brüksel'deki temaslarını tamamlayacak olan heyet, Washington'a gidecektir. NATO Zirve Toplantısına dönem başkanı olarak katılacak olan Ecevit'in iki gün sürecek zirve sırasında ABD Başkanı Carter'la ikili bir görüşme yapabileceği belirtilmektedir.

DPT, işçi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tunda özel kesimde işçi sendikalarının toplusözleşme imzalamak için uzun çabalar verdiği anlatılmış ve Türkiye'nin Batı Avrupa ülkeleriyle kıyaslanamayacak uzunlukta grevlere tanık olduğu anlatılmıştır. DPT'nin hazırladığı çalışmada, Türkiye'de işçi başına yılda 41 saat grev olduğu kaydedilmiş, çeşitli ülkelerden örnekler verilerek, özellikle Batı Avrupa'da bu hiçbir zaman 11 saatin üzerine çıkmadığına işaret edilen Devlet Planlama Teşkilatı'nın «not»unda, işçi sendikalarının kendi aralarında zaman zaman rekabete girdiklerinin yadsınamayacağı görüşüne yer verilmiş, ancak bu kesimde fiyatları etkileyen temel nedenin kârların yüksekliği olduğu ifade edilmiştir. Kamu kesiminin de ücret artışlarının fiyatlarına yansıtılamadığı kaydedilen «not»ta, bu nedenle ortaya çıkan ekonomik sorunların çözümü için işçi ücretlerinin artışına belli bir sınırlama getirmenin çıkar yol olmadığı savunularak, bu kesimde de özyönetime geçilmesinin soruna çözüm getireceği anlatılmıştır. DPT'nin «not»unda, kısa zamanda çalışmaların özyönetime geçiş doğrultusunda yoğunlaştırılması da istenmiştir.

Başbakan Ecevit, yurda döndükten sonra ilk fırsatta İstanbul'a gelerek DİSK yö-

KONGRE

Şehremini Altınok Gençlik Kulübünün senelik kongresi 31 Mayıs 1978 Çarşamba günü saat 20.00'de Kulüp Lokali Millet Caddesi 139/B Eyfel Kıraathanesi altında yapılacağından sayın üyelerin teşrifleri rica olunur.

İDARE HEYETİ

GÜNDEM
1. Divan Kurulunun seçimi.
2. Faaliyet ve murakıp raporlarının okunması.
3. İdare Heyeti ibrası.
4. Seçim ve temenniler

Po. 525

— ZAYİ —

Atatürk Eğitim Enstitüsünden aldığım kimlik kartımı ve vapur pasomla İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Murat Merut BULUT

Po: 527

— ZAYİ —

Atatürk Eğitim Enstitüsünden aldığım kimlik kartımı ve vapur pasomla İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür. Necati KUYUMCU

Po: 528

— ZAYİ —

Atatürk Eğitim Enstitüsünden aldığım kimlik kartımı ve vapur pasomla İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Davut REYHANİ

Po: 529

— ZAYİ —

Atatürk Eğitim Enstitüsünden aldığım kimlik kartımı ve vapur pasomla İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Vedat Karamustafaoğlu

Po: 530

İnfaz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ği halde olanaksızlık nedeniyle gönderilemeyen veya bedeni kabiliyeti çalışmaya elverişli olmayanların iyi halli olmaları halinde cezalarında aynı oranda indirim yapılması öngörülmüştür. İnfaz yasa tasarısında, şartlı salıvermenin geri alınması halinde cezalarda yapılan indirimin geri alınması da kararlaştırılmıştır. İyi halli olmasına rağmen kapalı cezaevlerinden firar edenler açık cezaevinden kapalı cezaevine iade edilenler ise indirimden yararlandıkları süre yeniden cezalarına eklenecektir. Tasarıya eklenen geçici bir madde ile de daha önce yarı açık ve açık cezaevlerinde yatanlar da bu indirimden yararlanacaklardır. Tasarı, Cumhuriyet Senatosunda aynen benimsenirse Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak kanunlaşacaktır.

Ücretlerin

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nel Merkezi tarafından bütün örgüte gönderilmiştir. Bu arada planlama uzmanları ile Türk-İş uzmanları arasında konuyla ilgili çalışmalara başlandığı öğrenilmiştir. Ortak açıklamada, «Türk işçi hareketi hayat seviyesini ileri görecek ücret artışlarından fedakârlık etmekte ve bunalımdan çıkılıncaya kadar sadece 1976 yılındaki düzeyde yaşamasını sağlayacak düzeyde bir zamla yetineceğini ifade etmiştir» denilmektedir. Bu düzeye varış ise üç yıllık toplam fiyat artış oranları yüzde 100'e ulaşmaktadır.

PETROL-İŞ GREVLERİ-- HİKMET ÇETİN ARABULUCU

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikasının TPAO Genel Müdürlüğüne bağlı Batman Rafinerisi ve Dörtyol Boru Hattında başlattığı grevle ilgili olarak Devlet Bakanı Hikmet Çetin arabulucu tayin edilmiştir.

Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in sendika ve TPAO yetkilileriyle bir toplantı yapacağı bildirilmiştir.

THY GREVİ 60 GÜN DAHA ERTELENDİ

Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğünde Hava-İş Sendikasının bu gece başlatacağı grev, Bakanlar Kurulu'nca 60 gün süre ile ertelenmiştir.

Hava-İş Sendikası, bir ay önce greve başlamış, ancak Bakanlar Kurulu, grevi 30 gün süre ile ertelemişti. Grevin Bakanlar Kurulu, grevi 30 gün süre ile ertelemişti. Grevin Bakanlar Kurulunca ikinci kez ertelendiği öğrenilmiştir. Erteleme kararı, yarınki Resmi Gazete'de yayınlanacaktır.

Bu arada, Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğü'nün, turizm mevsiminde yurt dışından gelen turist sayısının fazlalığı, buna karşılık dış hatlarda çalışan uçak sayısının azlığı nedeniyle 3-5 uçak kiralayacağı öğrenilmiştir. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı ilgilileriyle, konuyla ilgili çalışmalarını sürdürmektedirler.

TÖB-DER Genel Merkezi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) araştıran Genel Merkezimiz yarım kalan şube kongresinin tamamlanmasını, yeni şube organları seçilinceye kadar şube yönetiminin yetkilerinin devam ettiğini, bu yetkileri seçildiği iddia edilen divana devredemeyeceğini tespit etmiştir» denilmiştir.

İstanbul şubesinde tarafların üzerinde anlaşacağı gruplarüstü bir divanın yönetiminde, genel kurula devam edilmesinin benimsendiği bildirilen açıklamada özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«İstanbul şubesi kongresinde, divan başkanlığı seçiminin izdiham yüzünden sağlıklı yapılamaması, çok uzun sürmesi, sonunda değişik sayıların ortalaması alınarak ilan edilmesi üzerine, yeniden itirazlar olması ve salonun karışması yüzünden şube başkanı, itirazları incelemek ve üyelerin yatıştırılması amacıyla, oturuma yarım saat ara verildiğini ilan etmiş, fakat yeniden oturumu açmak mümkün olamamıştır.

İstanbul Şube Kongresinde çıkan olaylar ve tartışmalarda TÖB-DER Genel Merkezi taraf olmamıştır ve olayları üzüntüyle karşılamıştır.

Durumu çok yönlü araştıran Genel Merkezimiz yarım kalan şube kongresinin tamamlanmasını, yeni şube organları seçilinceye kadar, şube yönetiminin yetkilerinin devam ettiğini, bu yetkileri seçildiği iddia edilen divana devir edemeyeceğini tespit etmiştir.

Genel Merkezimiz, seçildiği ileri sürülen genel kurul divanının meşruluğunu, gayrimeşruluğunu tartışmanın gereksiz ve yersiz olduğunu tespit ederek, İstanbul şubemizde tarafların üzerinde anlaşacakları bir gruplarüstü divanın yönetiminde, kongrenin yapılmasını benimsemiş, üyelerimize öneri olarak götürülmesini kararlaştırmıştır. Bu divanın başkanlığını, TÖB-DER Hukuk Bürosu Başkanı Halit Çelenk, kardeş demokratik kitle örgütlerinden birinin genel başkanı, parlamenter üyelerimizden biri, toplumda saygınlığı olan bir hukukçu, yazar ya da örgüt üyelerimizden biri yapabilir.»

Baykal, ABD Elçisi'nin

(Baştarafı 1. Sayfa'da) sorunu haline geldiğini kaydetmektedirler. Yetkililer, soruna ATAŞ'ın ortaklarından Mobil'in, Türkiye'nin kredi istediği bazı bankaların ortağı olmasının yeni boyutlar eklediğini bildirmektedirler. Öteyandan Enerji Bakanlığı uzmanlarınca hazırlanan raporda ATAŞ'a getirilen petrolün ATAŞ'ın kamulaştırılmasını yasal olarak engelleyemeyeceğini belirtmişlerdir. Yetkililer ATAŞ'ın ortaklarının her zaman bu tür uygulamalara başvurduklarını, geçen defa MC Hükümeti kurulurken de sürenin bitimine 5 gün kala petrol getirip tam kapasiteye çıktıklarını, ancak aradan kısa bir süre geçtikten sonra yeniden bahaneler ileri sürerek kapasite düşürdüklerini söylemişlerdir.

KUR FARKLARINI ÖDEMEK İSTEMİYORLAR

Öteyandan uluslararası petrol şirketlerinin devalüasyondan sonra Maliye Bakanlığının mal mukabili ithalatlarından doğan kur farkının 10 aylık taksitler halinde ödenmesi istemine de olumsuz cevap vermişlerdir. Bu amaçla Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile yapılan görüşmelerden de bir sonuç alınamamıştır. Buna göre, Mobil şirketinin ödemesi gerekli kur farkı 900 milyon dolar, Shell'in de 600 - 720 milyon lira civarındadır. BP'nin de bu miktar kur farkı ödemesi gereklidir.

SON GELİŞMELER

Bu arada, 1975 yılından bu yana çeşitli defalar hissesini satmak isteyen British Petrollium adlı uluslararası petrol şirketinin ATAŞ'daki yüzde 17'lik hissesini satmak istemiyle yeniden Maliye Bakanlığına başvurduğu öğrenilmiştir.

Alınan bilgiye göre, BP temsilcileri geçen hafta içinde Ankara'ya gelerek konuyla ilgili teklifi bir kez daha Maliye Bakanlığına götürmüşler, ancak henüz bir yanıt alamamışlardır.

Bilindiği gibi, Maliye Bakanlığının gerekli ödeneği ayırması halinde BP'nin yüzde 17'lik hissesini TPAO satınalmış olacaktır.

İTO PETROLDEKİ DEVLETLEŞTİRMELERE KARŞI ÇIKTI

İstanbul Ticaret Odası halen uygulanmakta olan petrol politikasının «Fanatik, bilinçsizce ve kasıtlı» bir devletçilik politikası olduğunu savunmuş bu uygulamanın petroldeki dışa bağımlılığı bir kat daha artıracağını ileri sürmüştür.

İstanbul Ticaret Odası tarafından yayınlanan ve petrol konusundaki oda görüşünü kapsayan bir araştırmada ham petrol alımı, üretimi ve dağıtımında uygulanan genel politika eleştirilmiş ve bu politikanın uygulanmasından doğan sakıncaların ortadan kaldırılabilmesi için önerilerde bulunulmuştur. Petrol çıkarım ve rafinerizasyonunda çalışan yabancı sermaye kuruluşlarının yerli kuruluşlara oranla çok daha başarılı olduğu görüşüne yer verilen araştırmada petrol üretiminde yabancı sermaye ile olan ilişkilerin geliştirilmesi gereği ileri sürülmüştür. İTO araştırmasında günümüzde uygulanan politika ise şöyle dile getirilmiştir:

«Türkiye gerçekçi olmak ve sorunu bütün yönleri ile kavramak zorundadır. Yoksa fanatik ve belki de bilinçsizce ve kasıtlı bir biçimde bir devletçilik uygulaması bizi daha da çok dışa bağımlı hale getirecektir. Bu nedenle mevcut uygulamanın karma ekonomi prensiplerine ve akla göre ıslahı gerekmektedir.»

CHP Kadın Kolları üyelerinin DSDF'ye üye olmaması için genelge yayınladı

ANKARA, (ANKA)

CHP Kadın Kolları Başkanı Güler Gürpınar yayınladığı iki genelgeyle CHP'ye kayıtlı kadınların İlerici Kadınlar Derneği (İKD) ve Demokratik Sol Dernekler Federasyonlarına (DSDF) üye olduklarını hatırlatmış bu tür davranışların içine bir daha girilmemesini istemiştir.

Güler Gürpınar Demokratik Sol Dernekler Federasyonu ile ilgili olarak yayınladığı genelgede şöyle demiştir:

«Öğrenildiğine göre, Demokler tarafından kurulmuştur ratik Sol Dernekler Federasyonuna tüm CHP Kadın Kolları yardıma çağırılmaktadır.

Sayın Ecevit'in Küçük Kurultayda belirttiği gibi partiyi bölmeye ve kadrolarını boşaltmaya yönelik olan bu tür kuruluşların Kadın Kolları Merkez Kurulu olarak karşısındayız.

Sayın Rahşan Ecevit'in de adı kullanılarak oynanan bu oyunlara, sayın üyelerimizin kapılmamaları için dikkatli olmaları ve bu kuruluşlara itibar etmemelerini saygı ile rica ederiz.»

CHP Milletvekili Ezmen

(Baştarafı 1. Sayfa'da) tir. Öteyandan dün MHP Elazığ Belediye Meclisi üyesi Nurettin Çarsancaklı'nın evine «kimlikleri belirlenemeyen bir grup» tarafından ateş açılması ise dikkatleri çekmiştir.

CHP'Lİ EZMEN'İN AÇIKLAMASI

Bingöl'ün Yenibaşlar Köyünde üç kişinin Jandarma Assubayı Erdoğan Erkmen tarafından keyfi şekilde öldürüldükleri bildirilmiştir. CHP Bingöl Milletvekili Hasan Celalettin Ezmen bugüne kadar devam ettirilen faşist eğitimin canilere bu suçu işlettiklerini kaydetmiş, «Ölümlerin genellikle örtbas edilmesi, cezasız kalması canilere cür'et vermektedir» demiştir.

Ezmen, üç kardeşin öldürülmesi ile ilgili olarak dün yaptığı yazılı açıklamada çevre halkının olayın örtbas edilmesinden endişe duyduklarını belirtmiş, özetle şunları söylemiştir:

«19.5.1978 günü Bingöl'ün Yenibaşlar Köyünden Kışı ailesinden üç kardeş Jandarma Assubayı Erdoğan Erkmen tarafından devlet silahları ile keyfi ve acımasızca öldürülmüşlerdir.

Bugüne kadar devam ettirilen faşist eğitim ve vatandaşı horlayıcı zihniyet canilere bu cürmü işletmiş bu kabil cürümlerin genellikle örtbas edilmesi cezasız kalması canilere bu cür'eti vermiştir.

Şimdi o çevrenin insanları hadisenin saptırılması örtbas edilmesi endişesini duymaktadırlar. Üç kardeşin haksız yere katli son derece dramatik bir olaydır.

Bütün basının bu olayın gerçeğe uygun olarak saptanması hususunda elbirliği ile çalışması ve ilgilenmesinin insanlık ve vatandaşlık halkımıza saygının gereği olduğuna inanıyorum.»

BİNGÖL VALİSİNİN AÇIKLAMASI

Bingöl Eğitim Enstitüsünde bir devrimci öğrencinin faşistler tarafından öldürülmesiyle ilgili olarak dün 9 kişinin gözaltına alındığı açıklanmıştır. Bingöl Valisi Burhanettin Ergün, konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, bu olayın Türkiye düzeyindeki bir gerginliğin uzantısı olduğunu belirtmiştir. Ergün, gözaltına alınan dokuz kişinin arasında üzerlerinde silah bulunanlar ya da görgü tanıkları aracılığıyla silah kullandıkları tespit edilenler olduğunu sözlerine eklemiştir.

ANKARA

★ Doğan Karakuş, Ali İhsan Gelir ve Derviş Tek adlı kişiler tarafından Aktepe İkinci Cadde üzerinde Feyzi Pehlivan ile Yakup Uzun adlı iki öğrenci kurşunlanmıştır. Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre saat 20.00 sıralarında meydana gelen olaydan sonra sanıklar Derviş Tek'in evine kaçmışlardır. Yetkililer kollarından yaralanan öğrencilerin sağlık durumlarının iyi olduğunu bildirmişler, soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

★ Bu arada kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından iki yere de patlayıcı madde atılmıştır. Saat 23.10 sıralarında Bahçelievler 46. sokakta bulunan 36 ve 38 numaralı apartmanların arasına atılan patlayıcı maddelerin geniş ölçüde hasara yolaçtığını bildiren yetkililer, yaralanan ya da ölen olmadığını açıklamışlardır. Aktaş Tepebaşı Mahallesi 365 numarada bulunan ve Mustafa Başkaya'ya ait olduğu bildirilen bakkal dükkanına atılan patlayıcı maddenin de hasara yolaçtığını bildiren yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü belirtmişlerdir.

★ Hacettepe Üniversitesine bağlı Fen Fakültesi Matematik Bölümünde borular içine yerleştirilmiş patlamaya hazır iki adet dinamit bulunmuştur. Dün sabah Beytepe Kampusunda dersaneye temizlik için gelen işçiler yanmakta olan dinamitlerden birinin fitilini söndürmüşler, daha sonra jandarma komutanlığına haber vermişlerdir. Jandarma komutanlığı yetkilileri de dinamitleri Ankara Emniyet Müdürlüğüne teslim etmiştir. Emniyet görevlileri soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

İZMİR

★ Buca Eğitim Enstitüsünde dün faşistlerin öğrencilere saldırması sonucu bir öğrenci yaralanmış, saldıran faşistlerden 16'sı ise gözaltına alınmıştır. Yaralanan öğrencinin tedavisinin ayakta yapıldığı, 16 faşistin ise darp ve hakaret suçlarından gözaltına alındığı, kimlik tespitinden sonra da savcılığa verildiği bildirilmiştir.

İSTANBUL

★ Önceki gün sabahın erken saatlerinde Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Mesut Murat Bulut, Vedat Karamustafaoğlu, Davut Reyhani ve Necati Kuyumcu Karaköy-Kadıköy vapur iskelesinde 22 kişilik faşist bir grubun saldırısına uğramışlardır. Saldırı sonucu çeşitli yerlerinden yaralanan öğrencilerin vapur kartları, şebekeleri ve paraları alınmış, elbiseleri de yırtılmıştır. İGD üyesi olduğu öğrenilen öğrencilerin olay üzerine polise başvurdukları, ancak güvenlik kuvvetlerinin olaya kayıtsız kaldığı belirtilmiştir.

★ Dün Fatih'te, AP'nin 26 Mayısta düzenlediği miting ile ilgili afiş asan AP'lilerle Akıncılar arasında tartışma çıkmış, bu arada açılan ateş sonucu bir polis memuru yaralanmıştır.

Olaydan sonra güvenlik ekipleri geniş çapta bir arama yapmış, Fatih Vakıflar Talebe Yurdunda yapılan aramada 25 boş mermi kovanı bulunmuştur. Polis olayla ilgili gördüğü 17 kişiyi gözaltına almıştır.

İZMİT

★ Gölcük'te çöp dağıtım alanında yüksek tahrip güçlü 5,5 kilo ağırlığında patlamamış bir bomba bulunmuştur.

ESKİŞEHİR

TÖB-DER Eskişehir Şubesi önceki gece kimliği tesbit edilemeyen kişiler tarafından bombalanmış olayda ölen ve yaralanan olmamıştır. Öteyandan önceki gün Eğitim Enstitüsü'nü işgal eden komandolardan 13'ü ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine gönderilmişlerdir.

Önceki gece saat 22.30 sıralarında TÖB-DER Eskişehir Şubesi binasının önünde ardı ardına iki patlama olmuştur. Ölen ve yaralanan olmayan olay sırasında şube binası ve çevre binaların camları kırılmış, sokakta park eden 3 otomobil de hasar görmüştür. Olayla ilgili soruşturmanın başladığı ve suçluların tesbit edilmeye çalışıldığı bildirilmiştir.

Öteyandan önceki gün Eğitim Enstitüsü'nü işgal etmeye çalışan bir grup faşist komando polisin müdahalesi sonucu yakalanarak gözaltına alınmış, dün yapılan sorgularından sonra ise 13'ü tutuklanmıştır.

BALIKESİR

★ Necatibey Eğitim Enstitüsünde bir süre önce bir öğrencinin öldürülmesi ve 30 öğrencinin yaralanması olayına karıştıkları gerekçesiyle 130 «ülkücü» öğrenci 21 gün süreyle okuldan uzaklaştırılmıştır.

Enstitü Müdürlüğünün aldığı kararı protesto amacıyla izinsiz gösteri yürüyüşü yapan 14 «ülkücü» polisler tarafından gözaltına alınmıştır. Adliyeye verilen göstericilerden Ülkü Ocakları Balıkesir Şube Sekreteri Haluk Türköz ve Cafer Genç adındaki «ülkücü» tutuklanarak cezaevine konulmuşlardır.

TÖB-DER BAŞKANI DÖVÜLDÜ

Öteyandan Balıkesir TÖB-DER Şubesi Başkanı Atatürk Ortaokulu Öğretmeni Muhtar Kafkasyalı, Ataman Caddesinde bir grup faşistin sopalı saldırısına uğramıştır. Çeşitli yerlerinden yaralanan Muhtar Kafkasyalı Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Necatibey Eğitim Enstitüsü Fizik Öğretmeni Nihat Vural da Ali Hikmet Paşa Alanında bir grubun saldırısına uğramıştır. Ucu çivili sopalarla dövülen Nihat Vural başından ağır şekilde yaralanmış ve Devlet Hastanesine kaldırılmıştır.

SAHİBİ POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN — Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ
Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN — Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN — Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri — BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti. Matbaası — DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş. — ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası
Abone koşulları: Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL; Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL; Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ: Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL; İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Yeni Çeltek'te grev devam ediyor

"Yeni Çeltek'te kazanımlar geriye alınmak isteniyor,,

★ YERALTI MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI UYGUR YENİ ÇELTEK PATRONLARININ TALEPLERİ KABULLENMEKTEN ÖTE KAZANILMIŞ OLAN HAKLARI DA GASPA YÖNELDİĞİNİ BILDIRDİ.

ANKARA (İSTA)

Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik Anonim Şirketine bağlı Merzifon Yeni Çeltek Linyit İşletmesi ile Cizre-Şırnak, Mardin-Diyarbakır Asfaldit işletmesi işyerlerinde Yeraltı Maden-İş Sendikası tarafından başlatılan grev devam etmektedir. Sendika Genel Başkanı Çetin Uygur bir açıklama yaparak Yeni Çeltek patronlarının talepleri kabullenmekten öte kazanılmış olan hakları da gaspa yöneldiğini belirtmiş, «Grev, insanca yaşayabilmek için verilen mücadele doğrultusunda sürecektir, ta ki haklar alınıncaya dek» demiştir.

Ücretlerin artırılması, iş ve can güvenliğinin sağlanması, sosyal hakların kabul edilmesi istemleri ile grevin başlatıldığını bildiren Uygur, özetle şunları söylemiştir:

«Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik A.Ş. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin alt kuruluşu olup fabrikanın şeker kazanlarını kaynatmak için, gerekli enerjiyi sağlama amacıyla kurulmuştur. Doğrudan ve dolaylı hisselerle y[illegible] T.Ş.F'nin elinde olan şirket, ürettiği kömürü maliyetinin çok altında değerlerle Şeker Fabrikalarına devreder. Örneğin halkın 1000 TL'ye aldığı kömürü şeker fabrikası 435 veya 595 TL/ton'a almaktadır. Kömürün enerjiyi fazlasıyla sağlayan zengin kısmı yeraltından çıkarılır, diğeri yeraltında bırakılır. Yani şekerin kazanları en ucuza kaynasın diye yeraltı servetinin kaymağı alınır. İki küçük ortak olan belediyelerin bile kömürü halkın aldığı fiyata almak zorunluluğu vardır. Yine pancar üreticisi köylüler, kooperatifleri kanalıyla bu şirkete ortaktır. Ne var ki, kooperatifi elinde bulunduran Şeker Fab. A.Ş. köylülerin yakacak sorununu bile çözmelerini engellemektedir.

En büyük kârın şeker kazanlarına aktığı bu işletmede çalışan maden işçilerinin tüm ekonomik talepleri zarar gerekçesiyle geri itilmeye çalışılmaktadır. Türkiye madencilik sektörünün özel kesimde tek başına en fazla kömürü üreten Yeni Çeltek maden işçileri, kendi saptadıkları haklarını almakta kararlıdır ve bu kararlılık bugün grev silahını omuzlamak la başlamıştır. Ve grev insanca yaşayabilmek için verilen mücadele doğrultusunda sürecektir.»

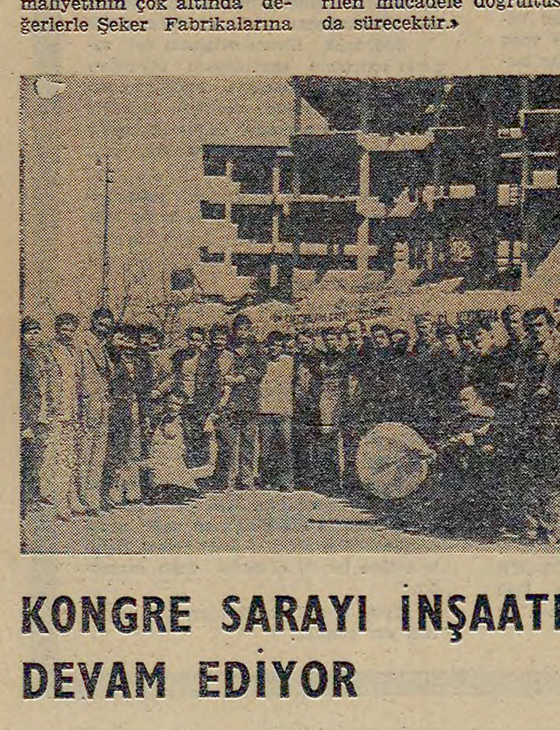

Hava Yollarında bugün grev başlayabilir

BAKANLAR KURULU'NUN BİR AYLIK ERTELEME SÜRESİ BUGÜN DOLUYOR.

Türk Hava Yollarında geçen ay başlayan fakat Bakanlar Kurulu kararı ile bir ay ertelenen grevin, bugün yeniden başlayabileceği bildirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak, Hava-İş Sendikası'ndan yapılan açıklamada, Bakanlar Kurulu'nun bir aylık erteleme süresinin bugün sona ereceği belirtilmiş ve bugüne kadar taraflar arasında herhangi bir yaklaşım olmadığına işaret edilerek, Türk Hava Yolları'nda greve yeniden başlama olasılığının kuvvetli olduğu bildirilmiştir.

Hava-İş Sendikası'nın greve hazır olduğu bildirilen açıklamada, THY Genel Müdürlüğü ile sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinde, Genel Müdürlüğün Türk Hava Yollarında üç yıl önceki ücretlerle çalışan işçilerin isteklerine yanaşmamakta ısrar ettiğine değinilmiş ve grev ertelemelerin soruna çözüm getirmekten uzak bir yöntem olduğu savunulmuştur.

Kıbrıs'ta polis grevci işçilere saldırdı

Magosa'nın sanayi bölgesinde kurulu Ten-Ten Gıda Sanayi ve Keran işyerlerinde Gıda-Sen'in başlattığı grevlerde olayların çıktığı ve çok sayıda kadın işçinin yaralanarak, iki işçinin de tutuklandığı bildirilmiştir.

Türk-Sen'e bağlı Gıda-Sen' in sözleşme isteğini kabul etmediği iddia edilen Ten-Ten işvereninin işçilerin üzerine kamyon sürdürdüğü belirtilmiş ve greve müdahale eden Emniyet Görevlilerinin işçileri tartaklayarak, iki kişiyi tutukladıkları bildirilmiştir.

Emekçilerin artan sorunlarına karşı kayıtsız kalınıyor

PTT emekçilerinin yemek sorunu çözüm bekliyor....

★ PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞYERLERİNDE EMEKÇİLERE ÖDENEN YEMEK PARASI YALNIZCA 10 LİRA...

«PTT PERSONELİ ALDIĞI ASGARİ ÜCRETLE YAŞAMINI GÜÇLÜKLE DEVAM ETTİRMEKTEDİR. BU NEDENLE YEMEK İÇİN ALINAN KATKI PAYI GEREKSİZ BİR YÜK HALİNE GELMİŞTİR.»

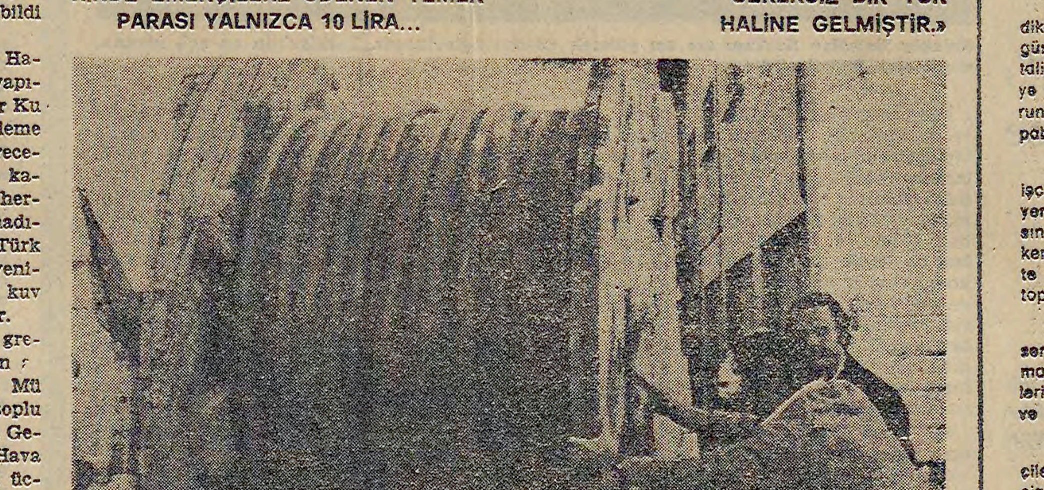

PTT emekçilerinin birçok sorunu var. Şantiyelerde halat taşıyan menhollere inenlere, santral başlarında bulunanlara kadar... Enerji ve dikkat isteyen bu çalışma sürecinde yemek sorunu da önemli bir sorun olarak duruyor...

İSTANBUL (İSTA)

PTT Genel Müdürlüğü işyerlerinde çalışan binlerce emekçinin yemek sorunlarının çözümlenmediği, yemeklerin bozuk ve besleme derecesinin düşük olduğu belirtilmiştir.

HABER-DER Genel Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre PTT işyerlerinde çalışan 80. bin emekçinin bir çok sorunu arasında yemek sorununun da önde yeraldığı belirtilmiş son olarak İstanbul Telefon Başmüdürlüğü Polikliniğine başvuran hastaların büyük bir çoğunluğunun mide ve barsak hastalıklarına yakalanmış olduğunun saptandığı açıklanmıştır.

Açıklamada 10 liralık bir yemek ödemesinin yapıldığı bu ödemenin genel ekonomik ve hayat pahalılığı karşısında çok yetersiz kaldığı belirtilmiştir. «Bugünkü Koşullarda bu para karşılığı çıkacak yemek elbette düşük kalorili vitaminsiz, ve yetersiz olacaktır. Bir de buna bazı idarecilerin keyfi uygulaması ve plansızlığı eklenince yemekler daha çok bozulmak tadır» denilen açıklamada çözüm için şu konulara değinilmiştir: «PTT teşkilatındaki bazı yöneticilerin keyfi uygulamaları son bulmalıdır; PTT Personeli aldığı asgari ücretle yaşamını güçlükle devam ettirmektedir. Bu nedenle yemek için alınan katkı payı gereksiz bir yük haline gelmiştir. Artık bu uygulamaya son verilmelidir; PTT Genel Müdürlüğü tarafından verilen 10 liralık yemek parası kaldırılmalı, bunun yerine o bölge belediyesinin her ay tesbit ettiği aylık ortalamalar esas alınarak hayat pahalılığı ile orantılı olarak yemek paraları arttırılmalıdır.»

Baysen TBMM ek inşaatında yetki bekliyor

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı BAYSEN, Türkiye Büyük Millet Meclisi ek inşaatı için yetki işlemlerini tamamlamış ve Bölge Çalışma Müdürlüğüne yetki konusunda başvurmuştur.

Bölge Çalışma Müdürlüğünden konuyla ilgili yanıtın beklendiğini belirten sendika yetkilileri yapıcılık işkolunda korsan sendikaların işçilerin sendikal mücadelesini engellemeye yönelik çalışmalar içinde bulunduğunu belirtmişler bu sorunun önemi karşısında kayıtsız kalınamıyacağını söylemişlerdir.

Bu arada BAYSEN'in Kutlutaş, Bursa Halıfleks, ve İzmit Yeni Yerleşme Merkezi (Yeni-iz) işyerleri inşaatlarında da toplusözleşme görüşmelerinin devam ettiği açıklanmıştır. Sendika yetkilileri yapı işçilerinin istemlerinin yerine getirilmesi için kararlı br mücadele verildiğini söylemişler, sendika üyelerinin ekonomik ve demokratik haklarının korunacağı ve geliştirileceğini belirtmişlerdir.

ODTÜ işçileri bir saatlik direniş yaptı

ANKARA (A.A.)

Ortadoğu Teknik Üniversitesi işçileri, işçi haklarının korunması, katsayı artışlarından yararlanılması isteklerini duyurmak üzere önceki gün rektörlük binası önünde bir saat süreyle direnişe geçmişlerdir.

Yediyüz civarında işçi ODTÜ İdari İlimler Fakültesi önünde otobüslerden inerek, Rektörlük Binasına doğru yürümüşlerdir. Rektörlük Binası önünde toplanan kalabalık sloganlar atarak rektörlüğün işçilere karşı tavrını protesto ettiklerini belirtmişlerdir. Yaklaşık bir saat süren işi durdurma eyleminden sonra işçiler tekrar işbaşı yapmışlardır.

ARADA BİR

YUSUF YÜREKLİ
(DİSK 2. BÖLGE TEMSİLCİSİ)

Yetki uyuşmazlığı ve Referandum savaşımı

Yürürlükteki yetki alma işlemi sendikal özgürlüğü engellemektedir.

İşçilerin ekonomik mücadele verecekleri bir sendikayı seçme hakkı da, örgütlenme ve toplusözleşme özgürlüğünün doğal bir sonucudur. 275 sayılı yasa, kapitalist hukuk sisteminin tüm yasalar gibi istemeye isteme ve temel hakları sınırlanarak çıkarılandığı için, yetki sorununu çözümleyememiş, sarı sendikaların sahtekârlık yapabilmelerine olanak tanımıştır.

Yasa işçiler arasından belli işyeri veya işyerlerinde işçilerin çoğunluğunu temsil eden işçi sendikasının o işyerini kapsayan bir toplusözleşme yapmaya yetkili olmasını öngörmektedir. Oysa uygulamada sarı sendikalar kendilerine üye olmayan işçiler adına üye imiş gibi sahte giriş fişleri düzenleyebilmekte ve bunlara dayanarak, toplusözleşme yetkisi alabilmektedir.

Bölge çalışma müdürlüklerinin çoğu kez devrimci sendikalar tarafından yapılan itirazları gözönüne almaması, sarı sendikalar ve işverenlerle birleşmesi, işverenlerin sahneledikleri bu sahtekârlıklar işçileri örgütlerine ve özgürlüklerine sahip çıkma yolunda engellemiştir.

Ancak, uzun mücadeleler sonucu direnişe geçen işçiler burjuvazinin yasal sisteminde gedikler açmıştır. İşçinin gizli oyuna başvurularak bir sendikanın yetkili kılınması demek olan «referandum» istemi bu kararla mücadelenin bir ürünü olmuştur.

İşçi sınıfının, mücadele pratiği ve demokratik eylemi yasaların önünde gidebilir. Örneğin, referandum işçilerin özgür iradelerine başvurularak «gizli oy açık sayım» yoluyla yetkili sendikanın saptanmasıdır.

1975 yılının başında işçilerin sendikal özgürlük uğruna verdikleri mücadele ve bu istemlerin işyerlerinde açıkça belirtmeleri işmahkemelerini referandum yoluyla kararlar almaya zorlamıştır. İlk olarak Beko Teknik işyerinde uygulanan referandumda sözleşme yetkisini büyük çoğunlukla Türkiye MADEN-İŞ Sendikası almıştır. Demir-Döküm, Tofaş, Renault, Sağlar, Alimünyum ve Aysal işyerlerinde yapılan referandumun tümünü MADEN-İŞ Sendikası kazanmıştır. Bunun dışında yapılan hemen hemen tüm yetkileri DİSK'e bağlı sendikaların kazanmış olması, sarı sendikaları ve işverenleri referanduma karşı gelmeye zorladığı bilinen bir gerçektir.

İşçilerin devrimci sendikalara akın etmeleri, egemen sınıfları telaşlandırdı. 1975 yılının sonunda Yargıtay Hukuk Dairesinin Genel Kurulu, referandumun yasal bir uygulama olmadığı yolunda karar verdi.

CHP ağırlıklı hükümetin Çalışma Bakanlığı'nın 6. sayılı genelgesi ile yürürlüğe konulan irade beyanı, gerçek bir referandum niteliğinde olmamakla birlikte, ileri atılmış bir adımdır.

Ancak, bir işyerinde irade beyanı ile durum tesbitinin yapılması Yargıtay 9. Hukuk Dairesince iptal edilmiş bulunmakta, Yargıtay'ın vermiş olduğu bu karar geriye atılmış bir adımdır.

Yargıtay 9. Ceza dairesinin verdiği kararlar «yoklukla malül kararlardır. Kaldı ki bu daire sadece DGM'lerden çıkacak kararları inceleyebilir. 1773 sayılı yasayla bu dairenin görevinin DGM yasasının iptaliyle sona erdiği bilinmektedir.

Sendikal özgürlüklere karşı alınan bu kararlar işçilerin devrimci sendikalarda birleşme ve bütünleşmelerine engel olamamıştır.

Görülüyor ki; ülkemizde sendikal hak ve özgürlükler çok sınırlıdır. Emperyalizmin ve yerli işbirlikçisi tekellerin ekonomik ve politik güçleri artarken, aynı anda derinleşen ekonomik bunalımlardan kaynaklanan saldırganlığı da yoğunlaşıyor. Bu durum karşısında kazanılmış bulunan sendikal hak ve özgürlükler giderek, daha da yetersizleşiyor. İşçi sınıfının sömürüyü sınırlandırma savaşımında kalıcı başarılar elde edebilmesi, çalışma ve yaşama koşullarını iyileştirebilmesi sendikal hak ve özgürlüklerin geliştirilmesini zorunlu kılıyor. Bu yoldaki savaşımın önemini artırıyor.

KONGRE SARAYI İNŞAATI DEVAM EDİYOR

★ BİR HAFTA İÇİNDE ANLAŞMA OLMAZSA GREVİN DİĞER ŞANTİYELERE DE SIÇRAYACAĞINI BİLDİRDİ.

İSTANBUL (İSTA)

Turizm Bankası tarafından İstanbul'un İstinye semtinde yaptırılmakta olan Kongre Sarayı inşaatında çalışan işçilerin 16 Martta başlattıkları grev devam etmektedir.

Grevi sürdüren Türk Yapı-İş Sendikasının Genel Başkanı Turan Tayalı, İSTA muhabirine yaptığı açıklama da bir hafta içinde anlaşma olmadığı takdirde grevin Emek İnşaata bağlı diğer şentiyelere sıçrayabileceği aşamaya geldiğine değinerek bu konuda şunları söylemiştir.

«Bilindiği gibi Turizm Bankası tarafından yaptırılmakta olan Kongre Sarayının inşaat ihalesi Emekli Sandığına bağlı Emek İnşaat ve İşletme Şirketine verilmiştir. Bu şirket yaptığı işten yüzde on kâr almaktadır. Sözleşme görüşmelerinde fiili işveren Emek İnşaat görünüyorsa da, aslında böyle değildir. Çünkü bu şirket her türlü masraf artırıcı etken karşısında Turizm Bankasına danışmakta ve kendisi devreden çıkmaktadır. Şimdiye kadar sürdürülen görüşmelerde bir sene için imzalanacak olan toplusözleşmenin son aşamasına gelmiş bulunuyoruz.»

Öte yandan, aynı sendikaya üye TİMLO işçilerinin Kongre Sarayı grevcileriyle dayanışmaya geçtikleri ve kendilerine verilen yemekleri, grevcilere götürdükleri bildirilmiştir.

Tuzla, Gebze, Küçükyalı Belediyesinde uyuşmazlık çıktı

★ ERGİ, UYUŞMAZLIĞA DÜŞÜLEN BELEDİYELERDE İŞÇİ HAKLARINDAN DÖNÜŞ İSTENMEMESİ GEREKTİĞİNİ SÖYLEDİ...

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası İstanbul Anadolu Yakası Şubesi Başkanı Tayyar Ergi Belediyeler Gelir Yasasının değişmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Sendikanın Gebze, Tuzla ve Küçükyalı Belediyelerinde sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık çıkması üzerine İSTA Ajansına açıklamalarda bulunan Ergi, gerek ücret zamların da gerekse sosyal haklarda işverenin anlaşmaya yaklaşmamış olmasını eleştirmiş, belediye gelirler yasasının çıkarılması gerektiğini açıklamıştır. İşçi-memur ayrımının belediyelerde de önemli bir sorun olarak durduğunu belirten Tayyar Ergi, bu ayrımın ortadan kaldırılması gerektiğini açıklayarak belediyelerde çalışan emekçilerin böylesi bir ayrıma uğratılmasının haksızlık olduğunu bunun karşısında toplu sözleşmelerle yeni haklar sağlamaya çalıştıklarını belirtmiştir.

"İŞ KAZALARI İNSANLA MAKİNE İLİŞKİSİ DÜZEYİNE İNDİRİLMEMELİDİR...,,

★ «ADALELERİN, METABOLİZMALARIN YA DA DUYULARIN İNCELENMESİNE DAYANAN ÖNLEMLER; EĞER İNSANI TOPLUMSAL VE EKONOMİK GERÇEĞİ İÇİNDE ELE ALMAYI REDDEDİYORSA SADECE BİR ÇEŞİT MAKYAJDAN İBARETTİR»

★ «ÜLEKİZ CEZAYİR'DE İŞLETMELERİN SOSYALİST YÖNETİMİYLE EMEĞİ, «EMEKÇİ KİTLELERİN YAŞAM KOŞULLARININ GELİŞİMİ VE DÜZELMESİ İÇİN BİRİNCİ VE TEK KAYNAK OLARAK KULLANMAKTADIR.»

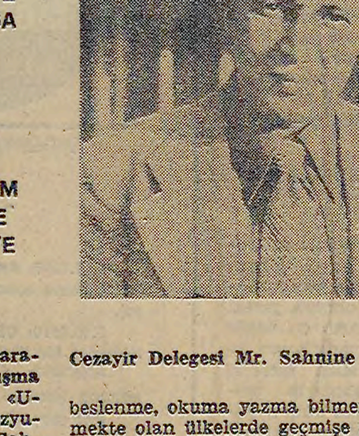

Cezayir Delegesi Mr. Sahnine

16-19 Mayıs tarihlerinde Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) ile Çalışma Bakanlığı tarafından düzenlenen «Uluslararası Çalışma Ortamı Sempozyumu»na katılan Cezayir delegesi Mr. Sahnine ile çalışma ortamı, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularını görüştük. Sahnine'nin verdiği yanıtı aktarmaktayız...

«İş kazaları ve çalışma koşullarına bağlı olarak beliren hastalıkların bütünü ile savaşım; emekçilerin sağlıklarına, fizik ve psikolojik bütünlüklerine verilen önemden kaynaklanmaktadır. Bu konu, emeğe ve emekçilere saygınlık sağlamayı amaçlayan eylemlerden ayrı tutulmamalı, bu eylemler bütünüyle başbaşa yürütülmelidir.

İş kazaları, insan ile makina arasında bir ilişkiye; tek bir diyaloga indirgenmemelidir. Sorunu her unsurun (insan, motör, görev, ortam vb) diğer unsurlarla; yani, karşılıklı etki içinde ele almak zorundayız. Ve bunu rol oynadığı sistemin içinde; önlemleri bütün olarak ele alan bir politika seçimiyle değerlendirmeliyiz. Böyle bir yaklaşımın avantajları vardır.

Tehlikelerin yalnızca insan ile makina arasında ilişki düzeyinde olmadığını bilmekteyiz. Varolan tehlike; kötü beslenme, okuma yazma bilmeme, gelişmekte olan ülkelerde geçmişe dayalı bir sanayii eksikliği, kırsal alandan kente göçün etkileri, çok yeni bir teknolojinin kullanılır olması, tarımın modernleşmesi gibi önemli işlevlere bağlıdır.

Ülkemiz Cezayir'de, işletmeler sosyalist yönetimiyle emeği, «emekçi kitlelerin yaşam koşullarının gelişimi ve düzelmesi için birinci ve tek kaynak» olarak kullanmaktadır. İşçi meclisleri halinde örgütlü olan ve geniş olanaklara sahip olan işçiler kuruluşlarda; günlük yaşamlarını sağlık ve güvenlik sorunlarını ve çalışma koşullarını ele almakta, bütün kararlara yakın olarak katılmaktadırlar. Genel'de çalışma hayatı konusunda, özelde meslek hastalıkları konusundaki düşünce, üretim birimlerine sokulması gereken teknik gereçlere ya da çalışma ortamının kendi kendisine yetecek bir düzenlemesine indirgenemez. Adalelerin, metabolizmaların ya da duyuların incelenmesine dayanan önlemler; eğer, insanı toplumsal ve ekonomik gerçeği içinde ele almayı reddediyorsa sadece bir çeşit makyajdan ibarettir.»

Demokratik Örgütlerden Haberler

VAN HALKLA İLİŞKİLER DERNEĞİ 45 GÜN SÜREYLE KAPATILDI...

Van Halkla İlişkiler Derneği, polisçe yapılan arama sırasında «üye olmayan kişilerin dernekte bulunduları görüldüğü» gerekçesi ile 45 gün süre ile kapatılmıştır.

TÖB-DER DÜZCE ŞUBESİ OLAĞAN KONGRESİNDE SEÇİMLERİ BİRLİK-DAYANIŞMA GRUBU KAZANDI...

TÖB-DER Düzce Şubesi Genel Kurulu yapılmış ve Genel Kurulda yapılan Yönetim Kurulu seçimini Birlik-Dayanışma Grubu kazanmıştır. TÖB-DER Düzce Şubesi Yönetim Kurulu üyeliklerine şu isimler seçilmişlerdir: Reşat Albayrak, Muhsin Abak, Mehmet Karataş, Yaşar Barış ve Mustafa Kurt.

PTT ÇALIŞANLARI: «İŞVERENLERİN BÖL-YÖNET TAKTİĞİNE KARŞI HABER-DER'DE ÖRGÜTLENELİM.»

Haberleşme işkolunda çalışanların yığınsal desteği ile kurulan ve her geçen gün güçlenmekte olan Haber-Der yayınladığı bir bildiri ile işverenlerin böl-yönet taktiğine karşı «birlikten kuvvet doğar» sözünü savunarak, PTT çalışanlarının istemlerinin savunulmasında kararlı ve azimli olduklarını belirterek bu konuda şunlara yervermiştir: «Ekonomik demokratik hakları savunmak, grevli, toplusözleşmeli hakkını almak, toplumdaki demokrasi savaşımına katılmak ve savaşsız sömürüsüz bir dünya için mücadele eden Haber-Der bu istemlerin savunulmasında kararlı ve azimlidir.»

Avrupa'da hayat pahalılığının en çok arttığı ülkelerin başında Türkiye'nin geldiği belirtilen bildiride ayrıca, «Asgari ücretle çalışan, bir günlük ücreti ile bir kilo et alamayan, bir aylık maaşıyla ev kirasını ödeyemeyen PTT emekçileri artık sorunlarına çözüm aramaktadır. Çözüm için tüm PTT çalışanları bir araya gelerek, güçlerini birleştirmelidirler» denilmiştir.

CARTER, ENFLASYONUN ABD'NİN EN ÖNEMLİ SORUNU OLDUĞUNU SÖYLEDİ

★ ABD'DE ULUSAL GELİR AZALMAYA DEVAM EDİYOR

★ KONGRE ÜYELERİNİN MAAŞLARINDA İNDİRİM YAPILMASI İSTENDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Başkanı Jimmy Carter, «Tenesse Valley» enerji santralı personeline verdiği bir demeçte, ABD'nin en önemli sorununun enflasyon olduğunu söylemiştir. Tüm kapitalist ülkeler gibi, ABD'nin de enflasyon ve işsizlik gibi sorunlarla karşı karşıya olması nedeniyle Carter, enerji santrali işçilerinden fazla ücret talep etmemelerini istemiştir.

Bu arada senatoda enflasyonla mücadeleye ilişkin yeni önerilerin oluşturulduğu, öneriler arasında vergilerin ağırlık taşıdığı haber verilmiştir.

Öteyandan 1978 yılının ilk üç aylık döneminde, ABD'de ulusal gelir azalmaya devam etmiştir. Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 1978 yılında fiyat artışlarının da yükselmeye devam edeceği, bu artışların yüzde 7.1'i bulacağı haber verilmiştir. Gözlemciler, genellikle kapitalist ekonomilerde ilan edilen fiyat artışlarının, gerçek artışların çok altında kaldığına dikkat çekmişler ve ABD'deki fiyat artışlarının yıl sonuna dek yüzde 10'u geçeceğini söylemişlerdir.

Öteyandan Federal Rezerv Bankası eski Başkanı Arthur Burns, Başkan Jimmy Carter'dan maaşından yüzde 10 oranında bir indirimi kabul etmesini istemiştir.

Burns, Senato Bankalar Komisyonuna yazılı bir başvuruda bulunarak enflasyonla mücadele çerçevesinde Başkanın, ve onun atadığı yüksek düzeyde devlet memurlarının ve Kongre üyelerinin maaşlarında indirim yapılmasını kabul etmelerini, ayrıca da özel kesim kadrolarında ücretlerin dondurulmasını önermiştir.

Amerikan parasal siyaseti sorumluluğu görevini yıl başında bırakmış olan Burns, son aylarda Amerikan yönetimince kabul edilen asgari ücretin yükseltilmesi, çiftçilere yardım, sosyal güvenlik yardımlarının artırılması gibi önlemlerin enflasyona yolaçıcı nitelik taşıdığını belirtmiş ve «Yönetimin şimdiye kadar açıkladığı siyaset, ülkenin gereksinme duyduğu güven verici ve enflasyonu önleyici bir program oluşturmaktan uzaktır» demiştir.

İsviçre bankalarında yeni bir yolsuzluk ortaya çıkarıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçen yıl İtalyan müşterilerinin paralarına ilişkin bir nakil işleminde yolsuzluk yaptığı meydana çıkan İsviçre'nin Credit Swiez Bankasına bağlı Chiasse Şubesinde, yeni bir yolsuzluk daha ortaya çıkarılmıştır.

«Cerriere Del Ticino» gazetesine göre, milyonlarca İsviçre Frankı tutarındaki bu yeni skandal, Amsterdam ve Tel-Aviv elmas piyasalarıyla rekabet amacıyla 1974 yılında Chiasso'da kurulan «elmas borsasında» patlak vermiştir.

Gazeteye göre, elmas borsası yöneticisi 15 gün kadar önce gözaltına alınmıştır. Gazetenin bu haberi yerel adli makamlarca doğrulanmadığı gibi, yalanlanmıştır da.

Gazetenin belirttiğine göre, Chiasso Elmas Borsasındaki sorun geçen ağustos ayında suyüzüne çıkmaya başlamıştır. Bu dönemde, şirket bürolarının 3.7 milyon İsviçre Frankına satınalınan bir arsada yaptırılan bir binaya taşınması sözkonusu olmuş ve eski bürolar geçen ekim ayında kapatılmıştır. Fakat, eski bürolar kapatıldığı halde yeni binanın yapımı hâlâ tamamlanmamıştır.

IMF personeline zam yapıldı

NEW YORK (ANKA)

Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankasında çalışan personelin ücretleri yüzde 3.5 oranında artırılmıştır. Ücretlerdeki artışın yüzde 7 oranına yükseltilmesi için her iki kuruluşu kapsayan bir çalışmanın sürdürüldüğü bildirilmektedir.

Para Fonu ve Dünya Bankası personelinin ücret artışına Birleşik Amerika karşı çıkmıştır. Birleşik Amerikalı yetkililer, özellikle Uluslararası Para Fonunun ücret artışları konusunda üyelerine yoğun baskılar yaptığını hatırlatarak, kendi personelerinin ücretlerinin artırılmasının ters bir gelişime yolaçacağını savunmuşlardır.

Ücret artışları için ise, başta Federal Alman yetkililer olmak üzere öteki ilgililer ısrarlı olmuşlardır. Para Fonu ve Dünya Bankasında çalışan ve maaşları ABD Doları olarak ödenen Avrupalı personelin doların uğradığı değer kaybından zarar gördüğü öne sürülmüştür.

ZAYİ

İETT, FKB kartlarımı ve şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Mustafa KOLUKISA

Po. 526

★ FRANSA, BİRLİKLERİNİ ÇEKMEYECEĞİNİ SÖYLÜYOR

★ MOBUTU VE d'ESTAİNG, TİNDEMANS'I SUÇLADI

★ BELÇİKA, ZAİRE'YE EKONOMİK «YARDIMI» ARTIRACAK

Dünya Barış Konseyi Zaire'ye dış müdahaleyi kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya Barış Konseyi, Zaire'deki yabancı müdahalesine hemen son verilmesini istemiştir. Dünya Barış Konseyi Başkanı Romesh Chandra'nın yaptığı açıklamada, Zaire'deki olaylar üzerine Batı'da başlatılan propaganda kampanyasının, Zaire'deki müdahalenin daha da genişletilmesini amaçladığını belirtmiştir. Chandra, Zaire'ye Batı ülkelerinden asker gönderilmesinin, Zaire'nin tamamen içişlerini ilgilendiren konulara dışardan yapılmış bir müdahale olduğunu söyleyerek, bu ülkedeki müdahaleye hemen son verilmesini istemiştir.

Öteyandan Zaire'deki Fransız birliklerinin, Kolwezi kenti çevresindeki operasyonu genişlettikleri haber verilmektedir. Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing, yaptığı yeni bir açıklamada, Fransız birliklerinin henüz Zaire'den geri çekilmeyeceklerini söylemiştir.

Bu arada, Zaire Devlet Başkanı Mobutu ve Zaire'deki Fransız birliklerinin subayları Belçika'ya yönelik yeni suçlamalar yapmış, Belçika ise bunları reddetmiştir. Mobutu, Belçika'nın Zaire'ye asker göndermekte çok yavaş davrandığını iddia etmiş, Belçika Başbakanı Tindemans ise bu iddiayı reddetmiştir. Fransız birliklerinin subayları, Kolwezi'deki bazı beyazların kırlık bölgelere kaçmalarına neden olduklarını ileri sürmüş ve genişleyen Fransız aperasyonuna bu beyazların bulunmasını gerekçe olarak göstermişti.

Belçika Hükümeti, Zaire olayları ile ilgili yaptığı bir açıklamada, kısa bir süre sonra bir Belçika-Zaire toplantısının yapılacağını ve Belçika'nın Zaire'nin güvenliği açısından alacağı önlemlerin görüşülüp bu önlemlerin ve Belçika'nın Zaire'ye yaptığı ekonomik yardımların artırılmasının ele alınacağını belirtmişlerdir.

Demokratik Almanya ile Suriye arasında teknik bir protokol imzalandı

ŞAM, (A.A.)

Suriye ile Demokratik Alman Cumhuriyeti arasında teknik düzeyde işbirliğini öngören bir protokol imzalanmıştır. Bir yıl yürürlükte kalacak olan protokol uyarınca Demokratik Alman Cumhuriyeti Suriye'de dört çimento fabrikasının kuruluş, montaj ve bakım çalışmaları için teknik yardım sağlayacaktır.

Demokratik Alman Cumhuriyetinin Suriye'de ucuz fiyatla kurmayı kararlaştırdığı çimento fabrikalarından birinin Şam yakınlarındaki Adra'da, ikincisinin, üçüncüsünün Halep'te ve dördüncüsünün de Tartut'ta bulunduğu kaydedilmekte, bu fabrikaların yapım çalışmalarının sürdürüldüğü bildirilmektedir.

Dün imzalanan protokolü Suriye adına bu ülkenin Sanayi Bakanı Şetuv Seyfo, Demokratik Alman Cumhuriyeti adına ise Seyfo'nun Alman meslektaşı Zimmerman imzalamışlardır.

AFRİKA HALKLARIYLA DAYANIŞMA !

Irkçı Güney Afrika'da ABD firmalarının sayısı 300'ü aşıyor

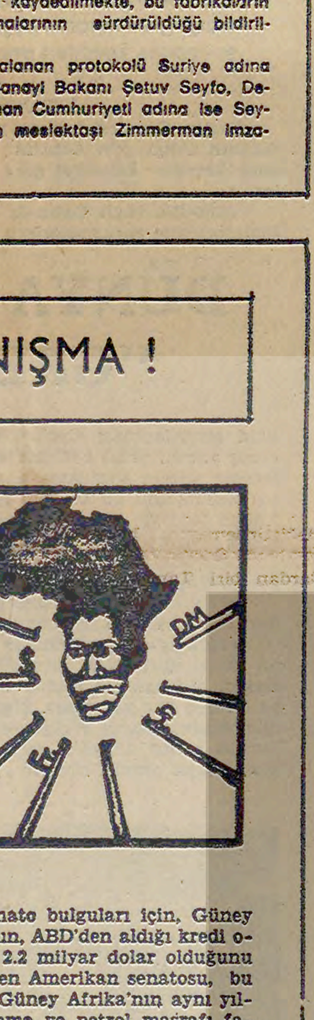

Sosyalizmin giderek güçlendiği, uluslararası işçi sınıfı hareketinin her geçen gün yeni mevziler kazandığı ve ulusal kurtuluş savaşımının dev adımlarla ilerlediği günümüz dünyasında, Afrika dünyamızın en önemli oluşum merkezlerinden her geçen gün kıtanın bir köşesinden yepyeni bir hareket filizleniyor, güç kazanıyor. İnsanlarının köle olarak alınıp satıldıkları, doğal zenginlik kaynaklarının emperyalizm tarafından talan edildiği, emekçilerinin hunharca sömürüldüğü Afrika, başkaldırıyor.

Böylesi bir Afrika, aynı zamanda emperyalist komploların ve planların uygulama alanı durumunda. Zaire'ye emperyalist müdahale, Angola'ya karşı provokasyonlar, Etiyopya'yı zayıflatma denemeleri, Çad, Polisario, Cezayir ve kıtanın güneyindeki halklara karşı kırımlar, can çekişen emperyalizmin son çırpınışları.

Birleşmiş Milletler'in «Afrika Kurtuluş Günü»nde. Güney Afrika ve ABD tekelleri üzerine bir yazı yayınlıyoruz:

ABD Senatosunun Dış İlişkiler Kurulunca yayınlanan bir rapor, Irkçı Güney Afrikadaki irili-ufaklı Amerikan firmalarının sayısının, 300'ü geçtiğini belgelemektedir. Büyük bir bölümü çokuluslu devlerden oluşan firmalar içinde, Ford Oto Yapım firması, çalıştırdığı 5 bin işçiyle, ön bölümde yer alıyor. Toplam olarak 70 bin işçi çalıştıran ABD firmaları arasında, çoğunluğu Siyah Afrikalı olan işçilere «en az ücret veren» 25 dev firmanın en sömürücü olanı Ford firmasıdır. ABD senato raporu, Güney Afrika'daki Ford Firmasının işçilerine ödediği ücreti «Boğaz Tokluğu» deyimiyle tanımlamaktadır. Şimdiye kadar Güney Afrika'daki Amerikan firmalarının yatırım ve işletme yöntemlerini, en belirgin biçimde saptadığı belirtilen ABD senatosu raporu «Amerikan firmalarının, Güney Afrika'da, toplumsal barışın kurulması ve Irk Ayrımı politikasının değişimi doğrultusunda, çokuluslu firmalarca yükümlendiği öne sürülen sosyal sorumluluğa aldırmadığını» vurgulamaktadır.

Senato raporuna göre, ABD bankalarının cömert kredi düzeni, Irkçı Güney Afrika'nın militarist yapısını güçlendirmede, önemli rol oynamaktadır. 1976 yılı sonundaki senato bulguları için, Güney Afrika'nın, ABD'den aldığı kredi oranının 2.2 milyar dolar olduğunu belgeleyen Amerikan senatosu, bu oranın, Güney Afrika'nın aynı yılki savunma ve petrol masrafı faturasına, eş olduğunu belgelemektedir. 2.2 milyar dolarlık bu özel kredi yanı sıra, 1972-76 dönemlerinde, ABD hükümetinden «Export-Import Bank» aracılığıyla 250 milyon dolarlık kredi alan Güney Afrika, 1977'de özel bankalardan 3 milyar doları bulan ek bir kredi almıştır.

Güney Afrika'nın ABD'nin «en büyük ticaret ortağı» durumuna geldiğini açıklayan Amerikan senatosu raporuna göre, Mobil Caltex, Exxon ve Standart of California adlı firmalar, Birleşmiş Milletler kararlarına karşın, Irkçı Rodezya'ya, Güney Afrika'dan gizlice petrol satmaktadırlar. Güney Afrika'daki en büyük bilgisayar firmalarının başında IBM firmasının geldiğini belirleyen senato raporunda, «Citibank, Manufacturers Hanover, Morgan Guaranty» gibi dev ABD bankalarının, Güney Afrika'daki Amerikan yatırımlarıyla, çok yakından bağlantılı bulunduğu belirtilmektedir.

Dış baskılarla, kesin bir yalnızlığa zorlanmakta olan Güney Afrika, ilişkin Batı ülkelerinin yüzeydeki tepkilerine karşın, Batı Bankalarıyla çok iyi ilişkiler kurmuştur. Bugün ırkçı Güney Afrika'daki dış yatırımların en büyük bölümü, AET ülkelerine ait olup bunun en belirgin payı, İngiliz sermayesinindir. Güney Afrika'daki toplam yabancı sermayenin % 64.5 bölümünü içeren AET ülkeleri sermayesinde, İngiliz çıkışlı firmalar birinci sırada yeralmaktadır.

Nükleer güç olma hedefini gerçekleştirmeye çalışan Güney Afrika, Allis Chalmers IBM ve Foxboro adlı dev ABD firmalarının yardımıyla, «Pelindaba» adlı bölgede, ilk nükleer araştırma istasyonunu kurdurtmuştur. Siemens ve Krups gibi Batı Alman firmalarının da yatırım katkısı olduğu nükleer araştırma istasyonu projesi, başka benzer girişimleri de içerecektir.

Butto, açlık grevini sona erdirdi

RAWALPİNDİ (A.A.)

Pakistan eski Başbakanı Zülfikar Ali Butto'nun danışmanlarından Yahya Bahtiyar, tutukluluk koşulları düzeltildiğinden eski Başbakanın 5 gündür sürdürdüğü açlık grevine dün son verdiğini açıklamıştır.

Bahtiyar, Yüksek Mahkemenin Zülfikar Ali Butto'nun başvurusu üzerine yapılan toplantısından sonra müvekkiliyle bir saat kadar görüşmüştür. Öteyandan, Pakistan Halk Partisi Merkez Komitesi üyesi Faruk Legari, son sekiz ayda 25 binden fazla Halk Partisi militanının tutuklandığını belirtmiştir.

Bazı kişilerin yeni bir Halk Partisi kurma çabalarını yersiz bulduğunu da belirten Legari, Pakistan yeni Halk Partisi Başkanı seçilen eski Bakan Mulana Niyazi'nin geçen şubat ayında Pakistan Halk Partisinden çıkarıldığını açıklamıştır.

Brzezinski, Çin gezisi hakkında Japonya'ya bilgi verdi

TOKYO (ANKA)

ABD Başkanı Carter'ın Güvenlik Danışmanı Zbigniew Brzezinski, Çin Halk Cumhuriyetine yaptığı ziyaretin ardından geldiği Tokyo'da Japon liderlerine, Çinli yetkililerle yaptığı temaslar ve ülkesinin Çin ile olan ilişkilerinin seyri konusunda bilgi vermiştir.

Brzezinski, Japon Başbakanı Takeo Fukuda ile görüşmesini tamamladıktan sonra yapılan açıklamada, Brzezinski'nin Japon liderlere, Çin ile ABD arasındaki ilişkilerinin tümüyle normalleşmesi için henüz zamana gereksinme olduğunu bildirdiği kaydedilmiştir.

Brzezinski'nin, Japon liderlerle iki ülke arasındaki konuları ve özellikle ekonomik sorunları da görüştüğü bildirilmektedir.

KIBRIS MEKTUBU

Hasan KÂMİL

UBP destek arıyor

Son zamanlarda, işbirlikçi yerli sermayenin siyasal arenadaki temsilcisi Ulusal Birlik Partisi içinde olup bitenler çoğu kişinin aklını kurcalıyor. Doğrusu olup bitenlere akıl erdirmek de oldukça güçleşti. Hükümet bunalımı, öneriler, yeni kabine derken şimdi de ABD'nin silah ambargosu günceilik kazandı. Ama bu konunun güncelliği halk arasında tartışıldığından değil. Emek ve ekmek düşmanlığına dayanan sağcı ve kapitalist Örek kabinesinin önceki kabineye taş çıkartırcasına işsizliği, pahalılığı, yokluğu körükleme eğilimi göstermesi halkın başlıca sorunları arasında. Tartışılan asıl bu. Ama diyeceklerimiz ambargo üzerine. Çünkü, ambargo ve Kıbrıs sorununun birbirinden bağımsız olarak ele alınması hususunda ilerici kamuoyunda görüş birliği olmasına karşın, Kıbrıs halkı, egemen güçlerce şu veya bu şekilde konuya taraf gösterilmeye çalışılıyor.

A.B.D.'nin 4 yıldan bu yana uygulamakta olduğu silah ambargosuyla Türkiye'nin ulusal güvenliğinde söz sahibi olduğunu göstermiştir. Prof. Mümtaz Soysal'ın da isabetle belirttikleri gibi, ambargonun sürmesi Türkiye için yeni bir güvenlik anlayışını beraberinde getirecektir. Soysal'ın ambargonun kaldırılmamasının Türkiye güvenliğinin NATO'ya bağlılıktan kurtulmasına yardım edeceği yolundaki görüşleri haklı bir nedene dayanmaktadır. Çünkü, ABD emperyalizminin ve NATO'nun politik ve ekonomik denetiminden çıkmak, Türkiye emekçi halkının bağımsızlık özlemlerine yanıt veriyor. Oysa durum hiç de öyle görünmüyor. Üstelik, ABD emperyalizminin ambargo vasıtası ile Türkiye'ye uyguladığı baskı, Kıbrıs konusunda sıkışan egemen güçleri de harekete geçirdi. Ama bu kez faaliyet sahasının piyonları olarak tüm öğrenim kurumlarındaki öğrenciler seçilmiştir. Kuzey Kıbrıs'taki lise ve dengi okullarda, Ulusal Eğitim Bakanlığı'nın bir genelgesi üzerine öğrencilere, ABD Kongre üyelerine iletilmek amacıyla «ambargonun kaldırılması» konusunda yalvarma mektupları yazmaları için baskı yapılıyor.

Kuşkusuz, egemen güçlerin bu yola başvurmaları rastlantı değildir. Herşeyden önce gerici Ulusal Birlik Partisi iktidarı kendi içindeki bölünmelere çözüm bulamıyorken, kitle desteğini de yitirmenin şaşkınlığı içindedir. Ama, işin ucu ABD emperyalizminin çıkarlarına dayanınca «büyük şef»in şemsiyesi altına sığınmış olanlar çabucak kolları sıvayıp bir kitle bulmakta gecikmiyorlar. Bunu yaparken de, «okullara siyaset sokmayacağız!» diye çırpınmalarını unutur görünüyorlar. Ambargonun kaldırılması konusunda mektup yazmağa zorlanan öğrenci gençlik, faşistler tarafından katledilen arkadaşlarının cenaze törenlerine katıldılar diye okullardan uzaklaştırılmışlardı. Yine aynı gençliğe, ilerici derneklere sempati duyuyorlar gerekçesi ile ağır cezalar yağdırılmıştı. O zaman «siyasetle uğraşmış» oluyorlardı da, ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunun kaldırılması konusunda yalvarma mektupları yazmak «yurtseverlik görevi» oluyordu. Ulusal Birlik Partisi'nin «yurtseverlik» dediği şey, Kıbrıs'ı ABD emperyalizmine peşkeş çekmekle eş anlamlıdır.

Ambargo sorununa Kıbrıs halkının taraf gösterilme gayretleri boşa çıkacak bir hevestir. Başta da belirttiğimiz gibi, ambargo konusu ile Kıbrıs sorunu birbirinden ayrı olarak ele alınacak konulardır. Ambargonun kaldırılması ise bağımsızlık ve egemenlik savaşımına indirilmek istenen bir darbedir.

Şimdi görev, Kıbrıs'ta Türk toplumunun başına çöreklenmiş gerici egemen güçlerin, gençliği emperyalist amaçların dayattığı oyunlara alet etmemek ve insanlık onurunun, yurtseverlik onurunun çiğnenmesine geçit vermemektir.

Zimbabwe halkı Smith'in mitingini boykot etti

★ «ILIMLI» İŞBİRLİKÇİLER, 50 KİŞİ ÖNÜNDE KONUŞTU

★ MİTİNGE 2000 KİŞİ GELECEK SANILMIŞTI

SALİSBURY (ANKA)

Rodezya'da «iktidarın siyah çoğunluğa sözde devrimi sağlayacak» geçici rejimin «yürütme komitesi»ni oluşturan dört liderden üçü tarafından Wedza kentinde düzenlenen miting tam bir fiyasko ile sonuçlanmıştır.

Irkçı beyaz azınlık rejimiminin hükümet başkanı Ian Smith ile, geçici yönetim de kendisi ile işbirliği yapan «ılımlı» siyah liderler Sithole ile Chirau, Rodezya'nın geleceği konusundaki «önemli» konuşmalarını, toplanan 50 kişiye hitaben yapmışlardır.

Mitinge en az 2000 kişinin geleceğini hesaplayan ırkçı lider Smith ve işbirlikçileri, fiyaskoya neden olarak, kurtuluş harketlerine mensup gerillaların makineli tüfek ve havan ateşi açarak mitingi boykot etmeleri için halka baskı yaptıklarını öne sürmüşlerse de, bunun gerçek olmadığı açıklanmıştır.

Pazartesi günü, geçici «yürütme kurulu»nun dördüncü üyesi Rahip Muzorewa ise, hükümeti şiddetle eleştirmiş ve bir süre önce 105 kişinin ölümüyle sonuçlanan olayların, Rodezyalı beyaz askerlerce çıkartıldığını söylerek mitingi boykot edeceğini açıklamıştı.

Bikini Adası radyoaktivite nedeniyle boşaltılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan makamları, Pasifik Okyanusundaki Bikini Adasında radyoaktivitenin bir hayli arttığını tespit ettiklerinden, orada yaşayanların bir başka yere götürülmesini açıklamıştır. Ada sakinleri 1954 yılındaki hidrojen bombası denenmesinden önce adadan uzaklaştırılmış ve ancak 1968'de oraya dönmüşlerdi. Adadaki yaşama koşullarının da tehlikesiz olduğu ilan edilmişti.

Bundan bir süre önce adada radyoaktivite düzeyi ölçülürken, radyoaktif maddeler yerlilerin gıdalarında bulunmuştu.

13 Sendika ve demokratik kuruluş mitinge katılma kararı aldı

Kartal'da yarın "Bağımsızlık ve Demokrasi,, mitingi yapılıyor

★ Miting için 13 kuruluşun yaptığı ortak açıklamada yurdu emperyalizme satanların «Bayrağa Saygı» mitingi düzenleyemeyecekleri bildirildi.

Rıfat Başer CELEBİ
(BANK-DER Merkez Yürütme Kurulu üyesi)

CHP öğrikili hükümetin iktidarda bulunduğu 1978 1 Mayısında yüzbinlerin doldurduğu 1 Mayıs Alanı işçi sınıfının ekonomik-demokratik taleplerinin dile getirildiği, uluslararası dayanışmanın hayata geçirildiği bir yer oldu. İşçi sınıfımız ilk kez kendi politik örgütüne, **Türkiye Komünist Partisi'ne** kucaklarken yaşoğun örgütünün adını söyleyerek, kaldırılmasını haykırdı ve bu yönde mücadelede kararlılığını gösterdi. Bu bilginin yanıklarını 1 Mayıs Alanında kalmayacaktı elbette, nitekim kalmadı da. Dost düşman herkes bu veya bu şekilde bunun değerlendirmesini yaptı. **«Türkiye Komünist Partisine Özgürlük»** bolgisine alınan tavır demokratlığın ölçütü oldu. Sağ basın tekelci burjuvazinin siyasal temsilcileri Türkeşler, Demirellerle saatlerini bir daha yükselterek o eski anti-komünizm silahının tetiğine olanca güçleriyle asılmaya devam ettiler.

1 Mayısta, 1 Mayıs Alanında Türk Bayrağı olmadığı türünden yalanlara sarıldılar. İşçi sınıfımızın taşıdığı bayrak ve flamalara, sosyalizmin kuramcılarının, bilgelerinin resimlerine dil uzattılar.

ŞİMDİ

Gerici güçler, başta AP ve MHP olmak üzere 26 Mayısta İstanbul ve Erzurum'da bir gövde gösterisi düzenliyorlar. Bu toplantıların amacı 1 Mayıs 1978'in toplumda yarattığı olumlu etkileri, saygınlığı silmek, işçi sınıfının kitlesallerinin gerilemesini sağlamaktır. İktidarın oluşturmak, 1 Mayıs'ın fiaşist kadrolar üzerinde oluşturduğu yitginliği gidermek, özel olarak Adalet Partisinin başı (!) Süleyman Demirel'in partı içerisindeki saldıların yenıı pekiştirmek, sonuç olarak da faşizme iktidar kapılarını aralamaktır. Tekelci kapitalistin temsilcileri olduğunu söyleyen, DP'nin devamı olduğunu ner fırsatla yineleyen AP'nin ve onun destekcisi gerici güçlerin bu gösterileri dünya gerici güçlerinin genel temsilcisinden soyutlanamaz. Türkeş'in 1 Mayısta uluslararası gericiliğin baş temsilcisi, nazi dıtçı Strauss ile Federal Almanya'da gizlice görüşmesinden sonra ülkemizde meclislerden-sokaklara gazetelerden-ekranlara erken saldırıya geçilmesi, hükümetin devrilmesi yolundaki propaganda ve eylemlerin yoğunlaşmasını anlamlıdır, dikkat çekicidir.

BAYRAĞA SAYGI MI?

Kapitalizm artık tarihsel görevini bitirmiştir, gelişmenin somuna gelmiştir. Üretici güçlerin önünde, onun gelişimini engelleyen bir set olmuştur. Cabalarınız boşunadır beyler, tarihin akışını kim durdurabilmiş ki siz durduracaksınız? O saygı duyulmasını istediğiniz bayrak, o ulusal değer sizin olamaz. Ulusal Kurtuluş Savaşında atatürk'ün yanında Ingiliz, İtalyan, Fransız vd. işgalcilerinin yanında ulusal bayrağa, sizler saygınızdan, milli inancınızdan dolayı mı saldırdınız? Atatürk'ten bahsediyorsunuz, yıllarca Atatürk'e - kafredir İngiliz işbirlikçisi Abdülhamit Han'ı vatansever ilan eden sizler değil miydiniz? O'nun yarattığı her değere, her fırsatta saldırdınız. Dilde ayrılaşmaya, kıyafet devrimine, yazı devrimine ve daha pek çok ulusal hareketa milli inancınızda hatka sevginiz, Atatürk'e saygınızdan mı saldırdınız? İkili anlaşmalarla, yabancı sermayeyi teşvik yasalarıyla ve daha birçok bağlayıcı anlaşmalarla Türkiye halkını emeğini, toprağını, NATO'ya, CENTO'ya saldırı rampası yaparken, uluslararası tekellere peşkeş çekerken de bayrağa saygılıydınız, milli inancliydınız? Dünyanın ilk ulusal kurtuluş savaşını veren bu halkın çocuklarını Amerikan generallerinin emir ve komutasında Kore'de ulusal kurtuluş savaşı veren Kore halkına karşı kurşun sıkmaya gönderirken de mi milli inancliydınız? Amerikan Fikri Filosunun sarhoş neferleri izmir'de Türk Bayrağını yırtarken, Sayoğlunun arka sokaklarında kadınlarımızın donlarına saldırırken Amerikan askerlerini durdurmaya çalışan üniversite gençliğini kurşunlatan, Johnson'ların kalkala fotoğraf çektirip secim propogandasında kullandan, Mason değilim diye, memlekette tek yok tesis var diye yıllarca halkımızı aldatmaya yeğenlere, Sellefiyan'lara peşkeş çeken, ülkede haşhaş ekimine yeniden baştanılması kararına, «Amerika'dan izin aldınız mı?» diye karşı çıkan siz... Siz burjuva beyler cabalarınız boşunadır. Siz Ulusal Kurtuluş Savaşında bu halkın kanıyla sulanan o bayrağa saygılı olamazsınız. O bayrakta bir tek burjuva kanı yoktur. Halkımız sizi iyi tanıyor. Kimin bayrağa saygılı, kimin ulusal onura koruduğunu cok iyi biliyor. Başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm ulusal güçler ekmek ve onur kavgasında kazandığı mevzileri sizlere terketmeyecektir. İşçi sınıfının uluslararası birliği, dayanışması, kardeşliği demek olan enternasyonalizm ile ulusallığı karşı karşıya getirme oyununuz sök meyecektir.

YAPILMASI GEREKEN

Sınıf savaşımı gün geçtikce sertleşiyor. Emperyalizme, faşizme karşı olan tüm ulusal güçlerin, cephe ve eylem birliği hayati derecede gerilmektedir. Devrimci demokrat, sosyalist, komünist tüm devrimci, ilerici güçler; Faşizm, emperyalizm ancak ortak bir eylem programı etrafında bütünleşerek aktif mücadele ile yenilebilir. Artık savaşımın koşulları hiçbir bahaneyi mazur gösteremeyecek düzeye ulaşmıştır. Buradan, yenilmezsen sesleniyoruz. Ulusal Demokratik Cephede birleşelim.

GERİCİLİK ULUSALLIKLA BAĞDAŞMAZ

★ ERZURUM'DA İLERİCİ ÖĞRENCİLER BİR HAFTADIR OKULLARINA GİDEMİYOR

★ ERZURUM EMNİYET MÜDÜRÜNÜN GÖREVDEN ALINMASI İSTENDİ

★ ÖĞRENCİLER ÖNLEMLER ALINMADIĞI TAKTİRDE TRMM ÖNÜNDE BİR AÇLIK GREVİNE BAŞLAYACAKLARINI BİLDİRDİ

MHP mitingi öncesi Erzurum'da faşist terör artıyor

ANKARA (İSTA)

MHP'nin 26 Mayıs günü yapacağı miting öncesi Erzurum'da ilerici kişi ve kuruluşlar üzerinde faşist terörün yoğunlaştığı bildirilmektedir. Erzurum Kazım Karabekir Eğitim Enstitüsü ve Atatürk Üniversitesi öğrencilerinden sayıları ikiyüzü bulan bir öğrenci grubu Ankara'da dün düzenledikleri basın toplantısında okullarının resmi güçlerin de desteğiyle komandolar tarafından tam bir saldırı merkezi haline getirildiğini belirtmiş ler, «Faşistler bu saldırılarına paralel olarak sürekli bir provokasyon ve demogoji faaliyeti sürdürmüşlerdir. Halka yönelik saldırıların en yoğun olduğu anlarda, MHP binasına bomba konması, camlere saldırıldığı yalanının yayılması ve bütün bunların MHP Genel Başkanının (Erzurum'da olayları çıkabilir) şeklindeki beyanından sonra gelişmesi anlamlıdır» demişlerdir.

Saldırılar nedeniyle bir haftadır ilerilerin okullarına gidemediklerini bildiren öğrenciler polis kadrolarının komandolardan temizlenmesi gerektiğini belirtmişler. Erzurum Emniyet Müdürünün görevden alınmasını istemişlerdir. Öğrenciler polisin saldırılar karşısında «Bizim boyutumuzu aşıyor» şeklinde bir tavır aldıklarını bildirmişler, saldırı üssü olarak kullanılan eğitim enstitüsünün ve yurtların kapatılması gerektiğini öne sürmüşlerdir.

Üniversitede gerekli güvenlik önlemlerinin alınması ve üniversite önünde topiahan silahlı komandoların dağıtılmasını isteyen öğrenciler, okullarında devam edemeyen öğrencilerin akademik zararlarının telafi edilmesi ve kesilen Kredilerinin yeniden verilmesinin zorunluk olduğunu söylemişlerdir. Erzurum dışındaki okullarda faşist işgaller kırılmasını nedeniyle tüm komandoların Erzurum'a doldurulduğunu hatırlatan öğrenciler İlerici öğrencilerin kalabileceği bir yurt sağlanmasını istemişlerdir.

İşverenler vergi yasasında değişiklik istedi

★ Otomotiv Sanayii Derneği, 8 önemli maddenin değiştirilmesini isteyerek, yeni vergi önlemlerinin otomotiv sanayii kolunu krize sürükleyeceğini öne sürdü

İSTANBUL (İSTA)

Bazı vergi kanunlarında değişiklik yapılmasına ilişkin tasarı ile otomotiv sanayine getirilen yeni vergi oranlarının «ölçüsüz» olduğu görüşü savunulmuş, bu tasarının aynen yürürlüğe girmesi halinde otomotiv sanayi kuruluşlarının büyük bir krizin içine gireceği ve kapanma tehlikesi ile karşı karşıya kalacağı ileri sürülmüştür.

BMC, Chrysler, General Otomotiv, Man, Otomarsan, Otosan, Oyak - Renault, Tofaş Türk Traktör ve Ural gibi çokuluslu şirketlerle işbirliği içinde bulunan 15 otomotiv sanayi kuruluşunun bir araya gelerek oluşturdukları «Otomotiv Sanayii Derneği» üyeleri adına yaptığı bir açıklama ile yeni vergi önlemleri ile otomotiv sanayiine getirilen vergileri eleştirmiştir. Sözkonusu eleştiriler 8 maddede toplanmış, bu maddelerin sanayicilerin istemleri doğrultusunda düzenlenmediği takdirde Türkiye'de otomotiv montaj sanayiinin tüm yan sanayileri ile birlikte büyük bir bunalımın içine sürükleneceği ve teker teker kapanacağı iddia edilmiştir. Otomotiv Sanayii Derneğinin, 8 maddede toplanan eleştirileri vergi yasa tasarısı ile otomotiv sanayiine getirilen ana değişikliklerin tümünün ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir. Otomotiv Sanayii Derneğinin düzenlenmesini istediği maddeler, istihsal vergisi ile işletme vergisi, gümrükler vergisi, menkul kıymet artış vergisi gibi vergi önlemleri paketinde yer alan temel maddeleri kapsamıştır.

TIR KARARNAMESİ AĞUSTOS'TA DEĞİŞECEK

ANKARA (ANKA)

Transit geçiş yapan ve TIR kamyonu olarak adlandırılan yük taşıma araçlarının Türkiye'ye giriş ve çıkışlarını düzenleyen «TIR Kararnamesi»nin ağustos ayına kadar değiştirileceği öğrenilmiştir.

Türkiye ile Moğolistan Halk Cumhuriyeti arasında kü.türel anlaşma imzalandı

ANKARA (İSTA)

Türkiye ile Moğolistan Halk Cumhuriyeti arasında Sofya'daki büyükelçiliklerimiz aracılığıyla, 1978-1979 yıllarını kapsayan bir kültürel mübadele programı imzalanmıştır. İmzanan programda iki ülkenin bilim, teknik, sanat ve spor alanların da işbirliği yapması öngörülmüştür.

Diğer yandan Suriye'ye resmi bir ziyaret yapmakta olan Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Müdürü Ertuğrul Çırağan ile Suriye Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Eid Abdo, 22 Mayıs'ta iki ülke arasında 1978-1980 yıllarını kapsayan bir kültürel mübadele programı imzalamışlardır. Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre programda yeralan maddeler şöyledir:

«Genel ve teknik eğitim, yüksek eğitim alanlarında, karşılıklı olarak kurs verilmesi, iki ülkenin üniversite profesörleri arasında inceleme ziyaretleri yapılması, güzel sanatlar ve kültür alanında uzman, asistan ve yazar mübadelesinin yapılması, film haftası tertibi, spor ve tanıtma alanında işbirliği.»

Konut öğrenci uygulaması süresi uzatıldı

ANKARA, (THA)

Gençlik ve Spor Bakanlığı bu yıl 16 Haziran'da yapılacak üniversite seçme sınavına katılacak öğrencilerin barınma sorununa gönüllü aile lerin de katılımı ile çözüm bulabilmek amacıyla düzenlenen «konut öğrencis uygulaması»nın başvuru süresini 1 Haziran 1978 Perşembe gü nüne kadar uzatmıştır.

DÜNYA GAZETESİNDE "GREV,, BAŞLADI

★ Dünya Gazetesi işçileri; Türk - iş'e bağlı Basın-İş Sendikasının aldığı grev kararını uygulamaması üzerine kendileri grev başlattı

İSTANBUL (İSTA)

Dünya Gazetesi işçileri, yetkili sendikanın aldığı grev kararını uygulamaması üzerine kendileri grev başlattılardır.

Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikası toplusözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine grev kararı almış ancak, yasal bekleme süresi dolmasına karşın uygulamaya geçememiştir. Sendikanın bu tutumu işçiler tarafından tepkiyle karşılanarak protesto edilmiş ve grev başlatılmıştır. Bu yüzden gazetenin dünkü sayısı İstanbul'da basılamamıştır.

İSTA muhabirinin konuştuğu grevdeki işçiler şöyle konuşmuşlardır:

«Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikasına kendi dilediğimizle girmedik. İşe alınırken bizi zorunlu olarak bu sendikaya üyeren üye yapmıştır. Şimdi ise sendika toplusözleşme görüşmelerinden olumsuz sonuç alınınca grev kararı almış, ancak yasal sürenin dolmasına karşın grev uygulamasına geçmemiştir. Sendika bu tavrıyla bizleri oyalamakta ve işverene tavizı vererek uzlaşma yolları aramaktadır. Devrimci demokratlığı yolundaki iddialar ise asılsızdır. Bölge çalışma müdürlüğü grev haklarımızın doğduğunu açıklamıştır.»

Öteyandan işçiler bağlı oldukları Basın-İş Sendikası yöneticilerine gün yenmedikleri gibi açıklamalar ve söylemeye konuşmuşlardır: «Türk-İş'e gazete işçiveren arasındaki ilişki herkesçe bilinmektedir. Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un oğlu Ahmet Tunç Dünya Gazetesi'nin Ankara Bürosunda müdürlük yapmaktadır. Ve on işçi arkadaşımızın işten çıkarılmasında rol oynamıştır. Bu arada Halil Tunç ile Dünya Gazetesi sahibi İhsan Altınel'in iş ortaklığı yaptıkları yoğun bir söylentî halindedir. Bu durumda işveren-sendika ilişkisinin boyleşi boyutlara ulaşması; artık bizlerin bu sarı sendikaya güven duymamamıza en önemli nedendir. Sendika-işveren ilişkisi sonucu sözleşme görüşmeleri altı aydır kapalı kapılar ardında yürütülmüş, daha sonra ise biz işçileri kendi amaçlarına alet etmek istemişlerdir.»

İşçiler, grevi haklarını kazanıncaya kadar sürdüreceklerini söylemişlerdir.

Dünya Gazetesinde greve başlayan işçiler, işverenin yanısıra Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikasını da suçluyorlar (Foto: Ender ERKEK)

1982 YILINA KADAR 2,5 MİLYAR LIRALIK YATIRIM YAPILACAK

ANKARA, (İSTA)

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler dün tarımsal endüstri projelerinin hazırlanması ve değerlendirilmesinde çalışacak personelin başarı belgelerinin dağıtılması töreninde yaptığı konuşmada 1977 - 1982 yılları arasında toplam tutarı yaklaşık 2.5 milyarı bulan bir yatırım programının hazırlandığını açıklamış bu program ile 35 yeni entegre tesis kurulacağını bildirmiştir.

Yüceler konuşmasında, Türkiye'nin yıllık meyve ve sebze üretim ortalamasının 15 **milyon ton olduğunu bildirmiş ürünlerin değerlendirilmesi ve işlenmesinde esas olacak tarımsal endüstrinin geliştirilmesine büyük bir gereksinme olduğunu belirtmiştir.**

Yüceler özetle şunları söylemiştir:

«1977 - 1982 yılları için toplam tutarı 2.5 milyarı bulan bir yatırım programının planlanmıştır. Bu program ile 35 yeni entegre tesis kurulacaktır. Ayrıca 11 yaş meyve ve sebze ihracatını geliştirme projesi için fizibilite çalışmaları hızla ilerlemektedir.

3 milyarlık yatırım hacmi sağlayacak bu proje ile önecilikle Akdeniz sahilindeki turfanda meyve ve sebze üretimi, tohum ve fidan yetiştirilmesi, seracılık, pazarlamanın altyapısını oluşturacak tesisler, ihracata yararlı tazmina araçlarının (kargo uçakları, koster tipi modern gemiler) sağlanması, rekabet gücüne sahip ihracat kurumlarının kurulması ve eğitimi sağlanacaktır. Bu sureıle Çu kurova ve Antalya gibi yörelerimiz pamuk dışında tur fanda taze patates, kuşkonmaz, cilek, biber, şeftali, kavun ve narenciye gibi döviz getirici ürünlere ve bu ürünlerin endüstrisine kavuşacaktır.»

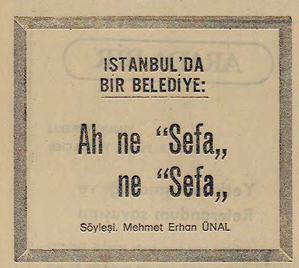

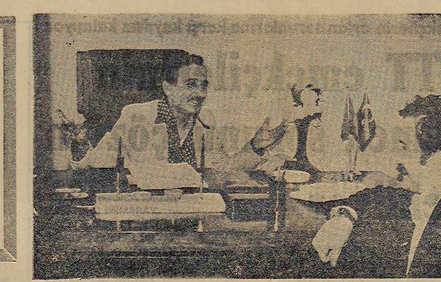

Sefaköy Belediye Başkanı acı acı gülerek «Bizim Belediyemiz Türkiye'nin en çok sorunu, derdi olan Belediyesidir.»

Adını "sefa,, koymuşlar, "Sefalet,, Belediyesi dense daha doğru olacak oysa...

—1—

★ ELBETTE YASALARIN EN ÖZGÜR KOŞULLARINDAN YARARLANAN VE BU YÜZDEN ÜRETİM HIRSIYLA KASALARINI MİLYONLARLA DOLDURMAKTAN BAŞKA BİR ŞEYİ GÖRMEYEN BİZİM NAMUSLU (!) SERMAYENİN İŞİ BU...

★ BELEDİYE SINIRLARI İÇİNDE YAŞAYAN 100 BİNE YAKIN YURTTAŞIN ANCAK YÜZDE 30'U SUDAN YARARLANABİLİYOR. SUDA YÜZDE 42 KOLİ BASİLİ BULUNMUŞ. VE BELEDİYE BAŞKANI «BU YIL KOLERA OLUR» DİYOR

Eğer memleketin «incisi» ve de «birincisi» İstanbul'un bir ilçesinde lağımlar sokaklardan akıyorsa, bu ilçenin halkı yıllardır susuz bırakılmışsa, elektriği yoksa, sağlık hak götüreyse, hazine arsaları bu ilçede yani İstanbul'un göbeğinde yağma edilmişse, ilçe belediyesine tek kuruş yardım yapılmamışsa ve devlet çelik yumruğunu burada yaşayan 100 binden fazla insanın beynine acımasızca indirmişse...

Siz Türkiye'yi yönetenler, eğer yönetiminiz altında ve İstanbul'da böyle bir yer kaçırdınız gibi karşımızda duruyorsa ayağa kalkın; çün kü suçlu sizsiniz.

Kırsal alanlardan kentlere ve özellikle İstanbul'a göç alınamayan insan akını sonucu, kentleşmenin en ilkel görüntülerini karşımıza çıkaran bir yöre olmuş SEFAKÖY Belediyesi. Daha yürüdüğe girmesi halinde otomotiv sanayi kuruluşlarının büyük bir krizin içine gireceği ve kapanma tehlikesi ile karşı karşıya kalacağı ileri sürülmüştür.

BMC, Chrysler, General Otomotiv, Man, Otomarsan, Otosan, Oyak - Renault, Tofaş Türk Traktör ve Ural gibi çokuluslu şirketlerle işbirliği içinde bulunan 15 otomotiv sanayi kuruluşunun bir araya gelerek oluşturdukları «Otomotiv Sanayii Derneği» üyeleri adına yaptığı bir açıklama ile yeni vergi önlemleri ile otomotiv sanayiine getirilen vergileri eleştirmiştir. Sözkonusu eleştiriler 8 maddede toplanmış, bu maddelerin sanayicilerin istemleri doğrultusunda düzenlenmediği takdirde Türkiye'de otomotiv montaj sanayiinin tüm yan sanayileri ile birlikte büyük bir bunalımın içine sürükleneceği ve teker teker kapanacağı iddia edilmiştir. Otomotiv Sanayii Derneğinin, 8 maddede toplanan eleştirileri vergi yasa tasarısı ile otomotiv sanayiine getirilen ana değişikliklerin tümünün ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir. Otomotiv Sanayii Derneğinin düzenlenmesini istediği maddeler, istihsal vergisi ile işletme vergisi, gümrükler vergisi, menkul kıymet artış vergisi gibi vergi önlemleri paketinde yer alan temel maddeleri kapsamıştır.

Fabrikaların nefret ve pislik kusan suları bu hale getirmiş Sefaköy'ü.

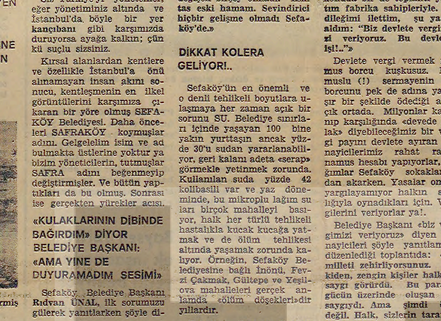

Sefaköy, Belediye Başkanı Rıdvan ÜNAL, ilk sorumuzu gülerek yamıtlarken şöyle dedi: «Soru mu? İnanırız bizim belediyemiz Türkiye'nin en çok sorunu, en çok derdi olan belediyesidir.»

İlk anda inanmak güç bunama. Ancak konuştukça, gerçekler tüm çıplaklığıyla önümüze serilivor; devletin acımasız ilgisizliği bir kez daha tüm belgeleriyle ortaya çıkıyor. Belediye Başkanı Rıdvan ÜNAL, şöyle diyordu açıklamasının başında: «İlgililerin kulaklarının dibinde anlattım sorunlarımı, ama değişen birşey olmadı. Eski tas eski hamam. Sevindirici hiçbir gelişme olmadı Sefaköy'de.»

DİKKAT KOLERA GELİYOR!..

Sefaköy'ün en önemli ve devlet tehlikeli boyutlara varlaşmaya her zaman açık bir sorunu SU. Belediye sınırları içinde yaşayan 100 bine yakın yurttaşın sadece yüzde 30'u sudan yararlanabiliyor, geri kalanı adeta «serap» görmekle yetinmek zorunda. Kullanılan suda yüzde 42 kolibasili var ve yaz döneminde, bu mikropla laşım suları birçok mahalleyi basıyor, halk her türlü tehlikeli hastalıkla kucak kucağa yatmak ve de ölüm tehlikesi altında yaşamak zorunda kalıyor. Örneğin, Sefaköy Belediyesine bağlı İnönü, Fevzi Çakmak, Gültepe ve Yeşilova mahalleleri gerçek anlamda ölüm döşekleri»dir yıllardır.

Belediye Başkanı Rıdvan ÜNAL, su sorununu dile getirirken şöyle diyordu. «Bir yıl boyu çeşmelerimden bir damla su akmayan sokaklar var. İki yeni kuyu açmak için girişimde bulunduk ve ihaleye çıkartıldık. Ama bu gerçek anlamda bir avuntudur. Çünkü bu kuyular, kısır koşullar nedeniyle ancak 1985 yılında halk hizmetine sunulacak. Eğer, devlet el uzatmazsa, para vermez, yardımını hâlâ esirgerse KOLERA denen korkunç tehlike hızla yaklaşacak ve İstanbul büyük bir tehlike altında kalacaktır. Siz buraları yağmurlu günlerde görmediniz. Hele bir yağmur yağsın, bakın o zaman evler nasıl lağım suları altında kalacak. Ve o zaman, göreceksiniz ki, zaten içme suyunu zor bulan halk, bu kez evini temizlemek için su bulamayacak ve tüm mahalleler lağım suları içinde yüzerken, kolera bayilicı bir etkiyle yayılacak, mikroplar eligerlerimizde dans edecektir. Gelin görün o zaman siz bizim halimizi.»

PEKİ YA NAMUSLU (!) SERMAYE?..

Sefaköy, pisliğin, mikrobun ta içine nasıl girmiş böyle? Bu hiç de yanıtlaması zor bir soru olmasa gerek. Elbette, yasaların en özgür koşullarından yararlanan ve bu yüzden üretim hırsıyla kasalarını milyonlarla doldurmaktan başka birşeyi gözü görmeyen bizim namuslu (!) sermayenin hüneri bu.

Daha doğrusu fabrikaların nefret kusan suları bu hale getirmiş Sefaköy'ü. Ve yarın, koleradan ölen bir kişi olursa eğer Sefaköy'de, bunun tek suçlusu ve sorumlusu, fabrika sahipleri ve onlara «yürü ya kulum» diyen devlet.

Sefaköy Belediye Başkanı bu noktada şöyle diyordu: «300'e yakın fabrika var burada, eğer her biri 50'şer bin lira verseler ben kanalizasyon sorununa hallederim. Bu konuda bir de toplantı yaptım fabrika sahipleriyle. Bu dileğimi iletttim, şu yanıtı aldım: "Biz devlete vergimizi veriyoruz. Bu devletin işi!..."»

BİR EKMEK BİR Politika

ikisinden de vazgeçilemez

Fabrikaların nefret ve pislik kusan suları bu hale getirmiş Sefaköy'ü.

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

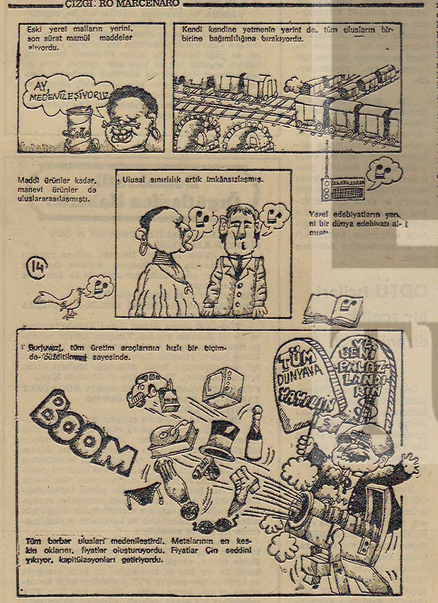

tırmık
AYDIN ENGİN

"Provokatör Baba,, ya da TOB-DER İstanbul Kongresi

Başlığa bir eya da» yerleştirdik. Çünkü, biz TÖB-DER İstanbul Şubesi Genel Kurulunun öncesinden ve sonrasından söz etmek istiyoruz. Gel gör ki bu kongre ile ilgili gözlemler orasında bir **«provokatör baba»** hikayesi var ki tadından yenmez. O yüzden, başlığa onu da **«kleyelim, dedik.**

Mehmet Yıldırım, Eyüp'te Ahmet Hamim İlkokulunun Müdür Yardımcısı. İlerici, aklı başında, demokrat, öğretmenlerin birliğini savunan bir eğitim emekçisi yani.

Örgütsel görevlerinin bilinci içinde TÖB-DER İstanbul Şubesinin Genel Kuruluna girdi. Pek de öğretmene benzemediği **«keskin»** bakışı, **«keskin»** tavrı gençlerin arasından filan sıyrılıp, delegeler arasındaki yerini aldı. Dakikalar sonra sınıflar ilerledi ama Genel Kurul bir türlü başlayamadı. Genel Merkezin otama yolunu işbaşına getirdiği karman çorman bir ekibin düzenledi[illegible] mi dersek, düzenlemediği mi dersek, her neyse, **«iste öyle birşey»** yüzünden salonda söz ilk ve terminolojideki anlamlarıyla tam bir **«karşaos»** hüküm sürüyordu.

Eyüp, Ahmet Haşim İlkokulu Müdür Muavini ve TÖB-DER İstanbul Şubesi Genel Kurul delegesi Mehmet Yıldırım, bu hengâmede «kim öğretmen değildi, kim değildir?» Diye bokkırırken oğlunu gördü.

Mahmut Yıldırım lise çıkışlı bir öğrencidir. Ancak Genel Kurul salonunda **oğlumla öğrenci olamaz** arkadaşlarıyla birlikte kolgeziyordu. Güvenlikle görevendirilecek kadar benimsenen bir TÖB-DER üyesi (!) idi yani.

Baba Yıldırım, oğlu Yıldırım'ı ilkin otama ile işbaşında bulunan geçici yönetime şikayet etti. Etti ama boyunun ölçüsünü de, cevabını da aldı. Oğul Yıldırım'ı TÖB-DER'e türbük dışı (yani yasa dışı) yollarla ilye yapıp salona alan bizzat o geçici yönetim idi. Baba Yıldırım sinmedi ve ısrarla, «Ben bir Genel Kurul üyelerine duyurdu sesini. Olup bitenl tam duyamayan bir kesikin delilcanlı salonun dışı taraflarından, Baba Yıldırım'a sordu:

— Nereden biliyorsun sen Mahmut Yıldırım'ın TÖB-DER'e üye olamayacağını be?

Baba Yıldırım sektirmeden cevaplandır:

— Oğlumdur be oğlum. Ben bilmezsem kim bilecek?

Akşam, baba oğul evde karşılaştılar. Cilet kadar **«keskin»** delikanlı, babasına karşı dikildi ve suçladı:

— Ne diye provokasyon yaptın bugün?

İyi mi?

Sahte üyeye, **«sahte üye»** demenin **sprovokasyon»** sayıldığı koşullarda yapıldı TÖB-DER İstanbul Şube Kongresi...

Baba ile oğulun hikayesi TÖB-DER İstanbul Şubesi Genel Kurulu ile ilgili **tek kepazelik** değil. Olsa olsa çarpıcı bir örnek sadece...

YARIN:
HER YÖNÜYLE
ÇİLELİ YAŞAM.

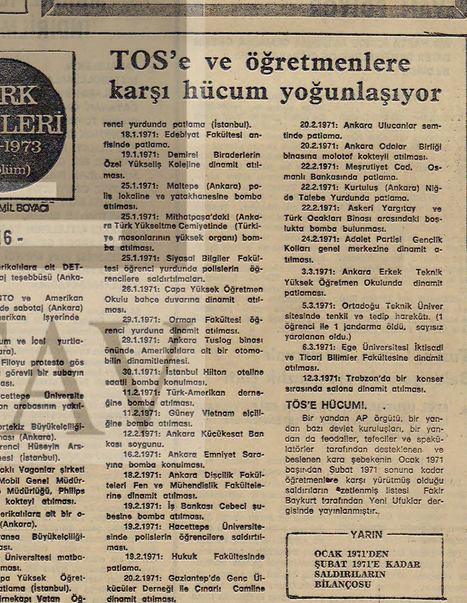

- 16 -

25.9.1970: Amerikalılara ait DET-30 binasına sabotaj teşebbüsü (Ankara).

3.10.1970: CENTO ve Amerikan Haberler Merkezinde sabotaj (Ankara)

2.10.1970: Amerikan işyerinde patlama (İzmir).

8.10.1970: Corum ve İçel yurtlarına sabotaj (Ankara).

22.10.1970: 6. Filoyu protesto göstersinde NATO'da görevli bir subayın arabasının yakılması.

22.10.1970: Hacettepe Üniversitesi'nde bir Amerikan arabasının yakılması.

5.12.1970: Öğrenci Hüseyin Arslantaş'ın öldürülmesi (İstanbul).

7.12.1970: Yatoklı Vagonlar şirketi Ankara Bürosu, Mobil Genel Müdürlüğü, Shell Bölge Müdürlüğü, Philips şirketine molotof kokteyl atılması.

8.12.1970: Amerikalılara ait bir otomobilin tahribi (Ankara).

24.12.1970: Fransa Büyükelçiliğine dinamit atılması.

5.1.1971: Ege Üniversitesi matbaasına bomba atılması.

17.1.1971: Capa Yüksek Öğretmen Okulunda patlama (İstanbul).

17.1.1971: Edirnekapı Vatan Öğrenci yurduna patlama (İstanbul).

18.1.1971: Edebiyat Fakültesi anfisinde patlama.

19.1.1971: Demirel Biraderlerin Özel Yükseliş Kolejine dinamit atılması.

22.1.1971: Maltepe (Ankara) polis lokaline ve yatakhanesine bomba atılması.

25.1.1971: Mithatpaşa'daki (Ankara Türk Yükseltme Cemiyetinde (Türkiye masonlarının yüksek organı) bomba atılması.

25.1.1971: Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurdunda polislerin öğrencilere saldırtılmaları.

26.1.1971: Capa Yüksek Öğretmen Okulu bahçe duvarına dinamit atılması.

23.1.1971: Orman Fakültesi öğrenci yurduna dinamit atılması.

29.1.1971: Ankara Tuslog binası önünde Amerikalılara ait bir otomobilin dinamitlenmesi.

30.1.1971: İstanbul Hilton otaline asetil bomba konulması.

1.2.1971: Türk-Amerikan derneğine bomba atılması.

11.2.1971: Güney Vietnam elçiliğine bomba atılması.

12.2.1971: Ankara Küçükesat Bankası soygunu.

16.2.1971: Ankara Emniyet Sarayına bomba konulması.

18.2.1971: Ankara Dişçilik Fakültesi Fen ve Mühendislik Fakültelerine dinamit atılması.

19.2.1971: İş Bankası Cebeci şubesine bomba atılması.

19.2.1971: Hacettepe Üniversitesinde polislerin öğrencilere saldırtılması.

19.2.1971: Hukuk Fakültesinde patlama.

20.2.1971: Gaziantep'de Genç Dükücüler Derneği ile Cinarlı Camiine dinamit atılması.

20.2.1971: Ankara Ulucanlar semtinde patlama.

20.2.1971: Ankara Odalar Birliği binasına molotof kokteyli atılması.

22.2.1971: Meşrutiyet Cad. Osmanlı Bankasında patlama.

22.2.1971: Kurtuluş (Ankara) Nişde Talebe Yurdunda patlama.

22.2.1971: Askeri Yargıtay ve Türk Ocakları Binası arasındaki boşlukta bomba bulunması.

24.2.1971: Adalet Partisi Gençlik Kolları genel merkezine dinamit atılması.

3.3.1971: Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda dinamit patlaması.

5.3.1971: Ortadoğu Teknik Üniversitesinde tenkil ve tedip hareketi. (1 öğrenci ile 1 jandarma öldü, sayısız yaralanan oldu.)

6.3.1971: Ege Üniversitesi İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesine dinamit atılması.

12.3.1971: Trabzon'da bir konser sırasında salona dinamit atılması.

TÖS'E HÜCUM!..

Bir yandan AP örgütü, bir yandan bazı devlet kuruluşları, bir yandan da feodaller, tefeciler ve spekülatörler tarafından desteklenen ve beslenen kara şebekenin Ocak 1971 başından Şubat 1971 sonuna kadar öğretmenlere karşı yürütmüş olduğu saldırıların kronolojik listesi Fakir Baykurt tarafından Yeni Ufuklar dergisinde yayınlanmıştır.

YARIN
OCAK 1971'DEN ŞUBAT 1971E KADAR SALDIRILARIN BİLANÇOSU

TOS'e ve öğretmenlere karşı hücum yoğunlaşıyor

TÜRKİYE DOSYASI